

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, ...
C

Projekts

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. .../...

[...],

**ar ko nosaka lidlaukiem piemērojamās prasības un administratīvās procedūras
saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu
(EK) Nr. 216/2008**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

Projekts

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. .../...

[...],

**ar ko nosaka lidlaukiem piemērojamās prasības un administratīvās procedūras
saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu
(EK) Nr. 216/2008**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 216/2008 (2008. gada 20. februāris) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 91/670/EEK, Regulu (EK) Nr. 1592/2002 un Direktīvu 2004/36/EK ⁽¹⁾, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1108/2009 (2009. gada 21. oktobris) ⁽²⁾, un jo īpaši tās 8.a panta 5. punktu,

tā kā:

- 1) Regulas (EK) Nr. 216/2008 mērķis ir panākt un saglabāt vienādi augstu civilās aviācijas lidojumu drošības līmeni Eiropā. Regulā paredzēti līdzekļi šā un citu civilās aviācijas drošības mērķu sasniegšanai.
- 2) Lai īstenotu Regulu (EK) Nr. 216/2008, saglabātu vienādi augstu civilās aviācijas lidojumu drošības līmeni Eiropā un vienlaikus īstenotu mērķi panākt vispārējus lidlauku drošības uzlabojumus, jāizstrādā detalizētāki īstenošanas noteikumi, jo īpaši par lidlauku drošības regulējumu.
- 3) Lidlauki un lidlauku aprīkojums, kā arī lidlauku ekspluatācija atbilst Va un — attiecīgā gadījumā — Vb pielikumā noteiktajām pamatprasībām. Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 216/2008 katram lidlaukam ir vajadzīgs sertifikāts; ar atbilstību sertifikācijas pamatam un īstenošanas noteikumiem jāsaprot Va un — attiecīgā gadījumā — Vb pielikumā noteikto pamatprasību izpilde; sertifikātu un šā sertifikāta grozījumu apliecinājumu izsniedz, ja pieteikuma iesniedzējs ir pierādījis, ka lidlauks atbilst lidlauku sertifikācijas pamatam; par lidlauku ekspluatāciju atbildīgās organizācijas pierāda, ka spēj izpildīt ar to tiesībām saistītos pienākumus un ka tām ir vajadzīgie izpildes līdzekļi.
- 4) Šīs spējas un līdzekļus atzīst, izsniedzot vienotu vai atsevišķu sertifikātu, ja tā izlemj dalībvalsts, kurā atrodas attiecīgais lidlauks. Sertificētajai organizācijai piešķirtās tiesības un sertifikāta darbības jomu (arī ekspluatējamo lidlauku sarakstu) precizē sertifikātā.
- 5) Regulā (EK) Nr. 216/2008 paredzēts, ka Eiropas Komisijai līdz 2013. gada 31. decembrim jāpieņem vajadzīgie īstenošanas noteikumi, ar ko paredz 8.a panta 5. punktā minētos nosacījumus par lidlauku konstrukciju un drošu ekspluatāciju. Attiecīgie

⁽¹⁾ OV L 79, 13.03.2008., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 309, 24.11.2009., 51. lpp.

īstenošanas noteikumi ir paredzēti šajā regulā.

- (6) Lai nodrošinātu vienmērīgu pāreju un augstu civilās aviācijas lidojumu drošības līmeni Eiropas Savienībā, īstenošanas noteikumos būtu jāatspoguļo jaunākie sasniegumi un paraugprakse lidlauku ekspluatācijas jomā, jāņem vērā Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (turpmāk — ICAO) piemērojamie standarti un ieteiktā prakse, kā arī pasaules pieredze un zinātnes un tehnikas attīstības līmenis lidlauku ekspluatācijas jomā; tiem vajadzētu būt samērīgiem ar lidlauku lielumu, satiksmi, kategoriju un sarežģītību, kā arī tajos veikto darbību veidu un apmēru; nodrošināt vajadzīgo individuālās atbilstības elastīgumu; un tajos būtu jāņem vērā lidlauku infrastruktūra, kas atbilstīgi dažādām dalībvalstu tiesību aktu prasībām izveidota pirms šīs regulas stāšanās spēkā.
- (7) Lidlauku nozarei un dalībvalstu pārvaldes iestādēm būtu jādod pietiekami daudz laika pielāgoties jaunajam tiesiskajam regulējumam un pārbaudīt, vai pirms šīs regulas piemērošanas izsniegtie sertifikāti joprojām ir derīgi.
- (8) Attiecībā uz visiem sabiedriski izmantojamiem lidlaukiem, ko kontrolē un ekspluatē militārie spēki, dalībvalstīm būtu iespējami jānodrošina tāds drošības līmenis, kas ir vismaz līdzvērtīgs līmenim, kāds vajadzīgs, lai izpildītu Regulas (EK) Nr. 216/2008 Va un Vb pielikumā noteiktās pamatprasības. Tāpēc dalībvalstis var nolemt šo regulu piemērot arī minētajiem lidlaukiem.
- (9) Dalībvalstis var izlemt no Regulas (EK) Nr. 216/2008 noteikumiem atbrīvot tādu lidlauku, kurā apkalpo ne vairāk kā 10 000 pasažieru gadā un kurā veic ne vairāk kā 850 ar kravu saistītu pārvietošanas darbību gadā. Tomēr būtu jāprasa, lai attiecīgais lidlauks un tā ekspluatācija atbilstu Regulā (EK) Nr. 216/2008 noteiktajiem vispārējiem drošības mērķiem un citiem Eiropas Savienības tiesību aktu noteikumiem. Tāpēc dalībvalstis var nolemt šo regulu piemērot arī minētajiem lidlaukiem.
- (10) Helikopteriem piemērojamās prasības (14. pielikums, II sējums, Helikopteri) gan helikopteriem, ko vada ar instrumentālā lidojuma noteikumiem (IFR), gan helikopteriem, ko vada ar vizuālā lidojuma noteikumiem (VFR), kas arī izvietoti sertificētajos lidlaukos, tiks sagatavotas vēlāk. Kamēr šie īstenošanas noteikumi nav stājušies spēkā, būtu jāpiemēro attiecīgie valstu noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā piemērojamajiem Eiropas Savienības noteikumiem.
- (11) Prasības gan par lidlauku aprīkojuma sertificēšanu, gan arī par lidlauku drošībai būtiska aprīkojuma projektētāju un ražotāju uzraudzību būtu jā sagatavo vēlāk līdztekus darbam, kas jāpaveic konkrētu gaisa satiksmes organizēšanas (ATM) sistēmu un sastāvdaļu jomā.
- (12) Prasības par perona vadības dienestiem būtu jā sagatavo vēlāk kopā ar ATM un lidlauku ekspertiem, tāpēc atsevišķiem šīs regulas pantiem būtu jāstājas spēkā tad, kad būs pieņemtas attiecīgās prasības par perona vadības dienestiem.
- (13) Lai nodrošinātu kopējo prasību vienotu piemērošanu, ir ļoti svarīgi, lai kompetentās iestādes un — attiecīgā gadījumā — arī Aģentūra, izvērtējot atbilstību šīm prasībām, piemērotu kopīgus standartus; lai veicinātu vajadzīgo regulatīvo vienotību, Aģentūrai būtu jāizstrādā attiecīgi līdzekļi atbilstības panākšanai un norādījumi.
- (14) Par šķēršļu pārvaldību lidlauka apkārtnē un citām darbībām pie lidlauka robežām tika atzīts, ka dažādās valstīs par risku uzraudzību, novērtēšanu un mazināšanu var būt atbildīgas dažādas iestādes un citas struktūras. Šīs regulas mērķis nav mainīt pienākumu pašreizējo sadalījumu dalībvalstīs. Tomēr katrā dalībvalstī pienākumiem lidlauku

apkārtnes aizsardzības, kā arī cilvēku darbību radītu risku uzraudzības un mazināšanas jomā vajadzētu būt vienmērīgi sadalītiem. Jānodrošina, lai iestādes, kam uzticēta lidlauku apkārtnes aizsardzība, būtu pietiekami kompetentas savu pienākumu pildīšanai.

- (15) Šīs regulas III pielikuma B apakšsadaļā (ADR.OPS daļā) ir noteikti vairāki lidlaukā sniedzamie pakalpojumi. Iespējams, ka šos pakalpojumus nesniedz tieši lidlauka ekspluatants, bet gan cita organizācija vai valsts iestāde, vai abas kopā. Šādos gadījumos lidlauka ekspluatantam, esot atbildīgam par lidlauka ekspluatāciju, pastāv vienošanās un sakari ar šīm organizācijām vai iestādēm, lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanu atbilstoši pielikumā minētajām juridiskajām prasībām. Ja pastāv šāda vienošanās un sakari, tiek uzskatīts, ka lidlauka ekspluatants izpilda savus pienākumus un nav tiešā veidā atbildīgs vai neuzņemas saistības attiecībā uz citas vienības nespēju izpildīt vienošanās noteiktās prasības.
- (16) Regulas (EK) Nr. 216/2008 darbības joma skar tikai lidlauku sertifikātus, ko kompetentā iestāde izsniedz pēc atbilstības drošības aspektiem. Līdz ar to nacionālo lidlauku esošajos sertifikātos ar drošības jautājumiem nesaistītie aspekti paliek neskarti.
- (17) Šajā regulā paredzēto pasākumu pamats ir atzinums, ko EASA (turpmāk — "Aģentūra") pieņēmusi atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 216/2008 17. panta 2. punkta b) apakšpunktam un 19. panta 1. punktam.
- (18) Šajā regulā paredzētie pasākumi atbilst atzinumam, ko sniegusi komiteja, kas izveidota saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 65. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Temats un darbības joma

1. Šajā regulā ir paredzēti detalizēti noteikumi par Regulas (EK) Nr. 216/2008 vienotu īstenošanu lidlauku jomā.
2. Lidlauku, lidlauku ekspluatantu un perona vadības dienestu sertificēšanā un uzraudzībā iesaistītās kompetentās iestādes īsteno šīs regulas I pielikumā paredzētās prasības.
3. Lidlauku ekspluatanti un perona vadības dienesti ievēro regulas II pielikumā paredzētās prasības.
4. Lidlauku ekspluatanti ievēro regulas III pielikumā paredzētās prasības.
5. Šajā regulā paredzēti detalizēti noteikumi par:
 - a) nosacījumiem, kā izveido un dara pieteikuma iesniedzējam zināmu sertificēšanas pamatu, ko piemēro lidlaukam;
 - b) nosacījumiem, ar kādiem izsniedz, uztur spēkā, groza, ierobežo, pārtrauc un anulē lidlauku sertifikātus, par ekspluatāciju vai lidlaukiem atbildīgo organizāciju sertifikātus, arī ekspluatācijas ierobežojumus par konkrētu lidlauka konstrukciju;
 - c) nosacījumiem par lidlauka ekspluatāciju atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 216/2008 Va un — attiecīgā gadījumā — Vb pielikumā noteiktajām pamatprasībām;
 - d) sertifikātu turētāju pienākumiem;
 - e) nosacījumiem par dalībvalstu izsniegto lidlauku sertifikātu pieņemšanu un pārvēršanu;
 - f) nosacījumiem lēmumam nesniegt atbrīvojumus, kas minēti Regulas (EK) Nr. 216/2008 4. panta 3. punkta b) apakšpunktā, piemēram, kritērijiem kravas lidlaukiem, paziņošanai par atbrīvotajiem lidlaukiem un piešķirto atbrīvojumu pārskatīšanai;
 - g) apstākļiem, kādos drošības apsvērumu dēļ ekspluatāciju aizliedz, ierobežo vai uz to attiecinā konkrētus nosacījumus;
 - h) konkrētiem nosacījumiem un procedūrām Regulas (EK) Nr. 216/2008 8.a panta 2. punkta e) apakšpunktā minēto perona vadības dienestu deklarācijai un šo pakalpojumu sniedzēju uzraudzībai.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro norādītās definīcijas.

- a) "attiecīgi līdzekļi atbilstības panākšanai (AMC)" ir juridiski nesaistoši standarti, ko Aģentūra pieņēmusi, lai paskaidrotu līdzekļus, ar kuriem panākt atbilstību Regulai (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem.
- b) "pieejamā pārtrauktās pacelšanās distance (ASDA)" ir pieejamā ieskrējiena distance plus skrejceļa gala bremsēšanas josla, ja tā ir paredzēta.
- c) "lidlauks" ir noteikta zemes teritorija vai ūdens akvatorija (ietverot jebkuras ēkas, ierīces vai iekārtas), vai nostiprināta, atklātā jūrā nostiprināta vai peldoša konstrukcija, kuru pilnībā vai daļēji izmanto, lai gaisa kuģis nolaistos, paceltos un pārvietotos pa šo virsmu.
- d) "lidlauka gaisa satiksmes vadības pakalpojumi" ir gaisa satiksmes vadības (ATC) pakalpojumi lidlauka satiksmei.
- e) "lidlauka aprīkojums" ir visas iekārtas, aparāti, piederumi, programmatūra vai papildierīces, ko izmanto vai ko paredzēts izmantot, lai sekmētu gaisa kuģa ekspluatāciju lidlaukā.
- f) "aeronavigācijas dati" ir aeronavigācijas faktu, konceptu vai instrukciju atveidojums formalizētā veidā, kas piemērots komunikācijai, interpretācijai vai apstrādei.
- g) "zemes aeronavigācijas apgaismojums" ir gaismas avots, kas nav uzstādīts uz gaisa kuģa un kas īpaši paredzēts, lai to izmantotu kā aeronavigācijas līdzekli.
- h) "lidmašīna" ir par gaisu smagāks gaisa kuģis, kurš pārvietojas ar dzinēju palīdzību un kura cēlējspēks lidojuma laikā rodas galvenokārt aerodinamiskā reakcijā uz tā virsmām, kas noteiktos lidojuma apstākļos paliek nekustīgas.
- i) "aeronavigācijas informācijas dienests" ir dienests, kas noteikta rajona robežās atbild par aeronavigācijas drošībai, regularitātei un efektivitātei nepieciešamo aeronavigācijas informācijas un datu nodrošinājumu.
- j) "aeronavigācijas pakalpojumi" ir gaisa satiksmes pakalpojumi; sakaru, navigācijas un uzraudzības pakalpojumi; meteoroloģiskie pakalpojumi, kas vajadzīgi aeronavigācijai; un aeronavigācijas informācijas pakalpojumi.
- k) "gaisa satiksmes pakalpojumi" ir dažādi lidojumu informācijas pakalpojumi, trauksmes izziņošanas pakalpojumi, gaisa satiksmes konsultatīvie pakalpojumi un gaisa satiksmes vadības pakalpojumi (lidojumu rajona, pieejas un lidlauka kontroles pakalpojumi).
- l) "gaisa satiksmes vadības (ATC) pakalpojumi" ir pakalpojumi, ko sniedz, lai:
 - 1. novērstu sadursmes:
 - starp gaisa kuģiem,
 - manevrēšanas teritorijā starp gaisa kuģiem un šķēršļiem;
 - 2. paātrinātu un saglabātu akurātu gaisa satiksmes plūsmu.

- m) "gaisa kuģis" ir lidaparāts, ko atmosfērā notur mijiedarbība ar gaisu, ja tā nav no zemes virsmas reflektēta mijiedarbība ar gaisu.
- n) "gaisa kuģa stāvvietā" ir noteikts iecirknis uz perona, kas paredzēts gaisa kuģa stāvēšanai.
- o) "gaisa kuģa manevrēšanas josla stāvvietā" ir perona daļa, kas apzīmēta kā manevrēšanas ceļš un paredzēta tikai gaisa kuģu nokļūšanai stāvvietā.
- p) "alternatīvi līdzekļi atbilstības panākšanai" ir līdzekļi, ar ko ierosina alternatīvas attiecīgajiem līdzekļiem atbilstības panākšanai vai ierosina jaunus līdzekļus, lai panāktu atbilstību Regulai (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem, par kuriem Aģentūra nav pieņēmusi attiecīgus līdzekļus atbilstības panākšanai.
- q) "trauksmes izziņošanas dienests" ir pakalpojums, kuru sniedz, lai informētu attiecīgās organizācijas par gaisa kuģiem, kam nepieciešama meklēšanas un glābšanas dienestu palīdzība, un lai šīm organizācijām sniegtu nepieciešamo palīdzību.
- r) "pieejas kontroles dienests" ir ATC pakalpojumi atlidojušiem un aizlidojušiem gaisa kuģiem, kas veic kontrolējamus lidojumus.
- s) "perons" ir noteikts iecirknis, kas paredzēts gaisa kuģu novietošanai, pasažieru izkāpšanai vai iekāpšanai, bagāžas, pasta vai kravas iekraušanai un izkraušanai, stāvēšanai vai tehniskajai apkopei.
- t) "perona vadības dienests" ir uz perona nodrošināti pakalpojumi gaisa kuģu un transporta līdzekļu darbības un kustības vadībai
- u) "perona manevrēšanas ceļš" ir manevrēšanas ceļu sistēmas daļa, kas izvietota uz perona un ir paredzēta gaisa kuģiem manevrēšanas maršruta nodrošināšanai pa peronu.
- v) "lidojumu rajona GSV dienests" ir gaisa satiksmes vadības dienests kontrolējamiem lidojumiem gaisa telpas blokā.
- w) "revīzija" ir sistemātisks, neatkarīgs un dokumentēts process revīzijas liecību iegūšanai un to objektīvai novērtēšanai, lai noteiktu, ciktāl ir izpildītas prasības.
- x) "sertificēšanas specifikācijas" ir tehniski standarti, ko Aģentūra pieņēmusi, lai norādītu līdzekļus, ar kuriem apliecināt atbilstību Regulai (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem, un ko organizācijas var izmantot sertifikēšanas nolūkā.
- y) "šķēršļbrīva josla" ir noteikta taisnstūrveida zona pilnvarotās struktūras kontrolē uz zemes vai ūdens, kas izvēlēta vai sagatavota kā piemērota zona, virs kuras lidmašīna var veikt daļu no sākotnējās augstuma uzņemšanas līdz noteiktam augstumam.
- z) "kompetentā iestāde" ir iestāde, kas norīkota atbilstīgi šīs regulas 3. pantam.
- aa) "saziņas pakalpojumi" ir fiksētie un mobilie aeronavigācijas pakalpojumi, kas nodrošina saziņu zeme–zeme, gaiss–zeme un gaiss–gaiss ATC mērķiem.
- bb) "pastāvīga uzraudzība" ir uzdevumi, kas jāveic, lai apstiprinātu, ka nosacījumi, saskaņā ar kuriem izdots sertifikāts, joprojām tiek pildīti jebkurā sertifikāta derīguma termiņa brīdī, kā arī visi drošības pasākumi.
- cc) "bīstami izstrādājumi" ir priekšmeti vai vielas, kas var apdraudēt veselību, drošību, īpašumu vai vidi un kas ir norādīti tehnisko instrukciju bīstamu izstrādājumu sarakstā vai tiek klasificēti atbilstīgi tehniskajām instrukcijām.
- dd) "datu kvalitāte" ir pārlicības līmenis vai pakāpe, ka sniegtie dati atbilst datu lietotāja prasībām precizitātes, izšķirtspējas un integritātes ziņā.
- ee) "deklarētās distances" ir:

- "pieejamā ieskrējiena distance (*TORA*)",
 - "pieejamā pacelšanās distance (*TODA*)",
 - "pieejamā pārtrauktās pacelšanās distance (*ASDA*)",
 - "pieejamā nosēšanās distance (*LDA*)".
- ff) "lidojumu informācijas pakalpojumi" ir pakalpojumi konsultāciju un informācijas nodrošināšanai, kas nodrošina drošu un efektīvu lidojumu veikšanu.
- gg) "cilvēkfaktora principi" ir principi, kas tiek ievēroti projektēšanas, sertifikācijas, mācību, ekspluatācijas un tehniskās apkopes procesā, lai nodrošinātu drošu cilvēka saskarni ar citiem sistēmas komponentiem, atbilstīgi ievērojot cilvēka veiktspēju.
- hh) "cilvēka veiktspēja" ir cilvēka spējas un ierobežojumi, kas ietekmē aeronavigācijas darbību drošību un efektivitāti.
- ii) "pārbaude" ir neatkarīgs, dokumentēts atbilstības novērtējums ar novērojumiem un spriedumiem, ko papildina ar attiecīgiem mērījumiem, testēšanu vai kalibrēšanu, lai apstiprinātu atbilstību attiecināmajām prasībām.
- jj) "instrumentālais skrejceļš" ir viens no šādiem skrejceļu tipiem, kas paredzēti gaisa kuģu instrumentālās nolaišanās veikšanai:
1. "neprecīzas nolaišanās skrejceļš": instrumentālais skrejceļš, kas aprīkots ar vizuālajiem līdzekļiem un kādu no nevizuālo līdzekļu veidiem, nodrošinot vismaz gaisa kuģa virziena vadību nolaišanās taisnē;
 2. "I kategorijas precīzas nolaišanās skrejceļš": instrumentālais skrejceļš, kas aprīkots ar nevizuālajiem un vizuālajiem līdzekļiem, kas paredzēti nolaišanās veikšanai ar lēmuma pieņemšanas augstumu, kas nav mazāks par 60 m (200 pēdām), un vai nu ar redzamību, kas nav mazāka par 800 m, vai ar redzamību uz skrejceļa, kas nav mazāka par 550 m.
 3. "II kategorijas precīzas nolaišanās skrejceļš": instrumentālais skrejceļš, kas aprīkots ar nevizuālajiem un vizuālajiem līdzekļiem, kādi paredzēti nolaišanās veikšanai ar lēmuma pieņemšanas augstumu, kas mazāks par 60 m (200 pēdām), bet nav mazāks par 30 m (100 pēdām), un ar redzamību uz skrejceļa, kas nav mazāka par 300 m.
 4. "III kategorijas precīzas nolaišanās skrejceļš": instrumentālais skrejceļš, aprīkots ar nevizuālajiem un vizuālajiem līdzekļiem, kas darbojas līdz skrejceļam un visā skrejceļa garumā, un:
 - A. ir paredzēts nolaišanās un nosēšanās veikšanai ar lēmuma pieņemšanas augstumu, kas ir mazāks par 30 m (100 pēdām), vai bez lēmuma pieņemšanas augstuma ierobežojuma un ar redzamību uz skrejceļa, kas nav mazāka par 175 m;
 - B. nolaišanās un nosēšanās veikšanai ar lēmuma pieņemšanas augstumu, kas nav mazāks par 15 m (50 pēdām), vai bez lēmuma pieņemšanas augstuma ierobežojuma un ar redzamību uz skrejceļa, kas ir mazāka par 175 m, bet nav mazāka par 50 m;
 - C. nolaišanās un nosēšanās veikšanai bez lēmuma pieņemšanas augstuma un redzamības ierobežojumiem uz skrejceļa.

- kk) "pieejamā nosēšanās distance (*LDA*)" ir skrejceļa garums, kāds ir izmantojams un derīgs gaisa kuģa noskrējienu pēc nosēšanās.
- ll) "sliktas redzamības procedūras (*LVP*)" ir procedūras, ko piemēro lidlaukā, lai slikta redzamības apstākļos garantētu drošu ekspluatāciju I un II kategorijas parametriem neatbilstīgas, kā arī II un III kategorijas pieejas laikā, kā arī pacelšanās laikā slikta redzamības apstākļos.
- mm) "pacelšanās slikta redzamības apstākļos (*LVTO*)" ir pacelšanās, ja redzamība uz skrejceļa (*RVR*) ir mazāka par 400 m, bet nav mazāka par 75 m.
- nn) "I kategorijas parametriem neatbilstīga ekspluatācija" ir I kategorijas instrumentāla pieeja un nosēšanās, kad lēmuma pieņemšanas augstums atbilst I kategorijai, bet redzamība uz skrejceļa (*RVR*) ir mazāka nekā parasti šajā lēmuma pieņemšanas augstumā (*DH*), taču ne mazāka par 400 m.
- oo) "manevrēšanas teritorija" ir lidlauka daļa (izņemot peronus), kas paredzēta gaisa kuģu pacelšanās, nosēšanās un manevrēšanas vajadzībām.
- pp) "meteoroloģiskie pakalpojumi" ir objekti un pakalpojumi, kas gaisa kuģim sniedz meteoroloģiskās prognozes, rezumējumu un novērojumus, kā arī visu meteoroloģisko informāciju un datus, ko aeronavigācijas vajadzībām sniegušas valstis.
- qq) "marķieris" ir objekts, kas novietots virs zemes līmeņa, lai norādītu šķērslī vai robežu.
- rr) "marķējums" ir simbols vai simbolu grupa, kas izvietoti uz kustības zonas, virsmas aeronavigācijas informācijas sniegšanai.
- ss) "kustība" ir vai nu pacelšanās, vai arī nolaišanās.
- tt) "kustības zona" ir lidlauka daļa, ko izmanto gaisa kuģu pacelšanās, nosēšanās un manevru vajadzībām un kas sastāv no manevrēšanas teritorijas un perona(-iem).
- uu) "navigācijas pakalpojumi" ir objekti un pakalpojumi, kas gaisa kuģim sniedz informāciju par atrašanās vietu un laiku.
- vv) "neinstrumentālais skrejceļš" ir skrejceļš, kas paredzēts gaisa kuģu ekspluatācijai, izmantojot vizuālās nolaišanās procedūras.
- ww) "šķērslis" ir visi nekustīgie (pagaidu vai pastāvīgie) un kustīgie objekti vai to daļas, kas:
 - atrodas zonā, kura paredzēta gaisa kuģu kustībai pa zemes virsmu; vai
 - ir izvirzīti virs noteiktām virsmām, kuras paredzētas gaisa kuģu aizsardzībai lidojumā; vai
 - atrodas ārpus minētajām virsmām un ir novērtēti kā iespējami bīstami aeronavigācijai.
- xx) "II kategorijas parametriem neatbilstīga ekspluatācija" ir precīza instrumentālā pieeja un nosēšanās, izmantojot instrumentālās nosēšanās sistēmu (*ILS*) vai mikroviļņu nosēšanās sistēmu (*MLS*), apstākļos, kad nav pieejami daži no II kategorijas parametriem atbilstīgajiem precīzas tuvošanās apgaismojuma sistēmas elementiem vai neviens no tiem un kad:
 - lēmuma pieņemšanas augstums (*DH*) ir mazāks par 200 pēdām, bet nav mazāks par 100 pēdām; un
 - redzamība uz skrejceļa (*RVR*) nav mazāka par 350 m;
- yy) "uzraudzības plānošanas cikls" ir laika periods, kurā pārbauda pastāvīgu atbilstību.

- zz) "asfaltēts skrejceļš" ir skrejceļš ar cietu virsmu, kas veidota no jaunizstrādātiem vai ražotiem materiāliem, kuri savienoti tā, lai veidotu izturīgu un vai nu elastīgu, vai arī stingru virsmu.
- aaa) "ātrās nobraukšanas manevrēšanas ceļš" ir manevrēšanas ceļš, kas šaurā leņķī savienots ar skrejceļu un ļauj lidmašīnām, kuras veic nosēšanos, nogriezties no skrejceļa ar lielāku ātrumu, nekā tas iespējams, nogriežoties uz citiem manevrēšanas ceļiem, tādējādi līdz minimumam samazinot atrašanās laiku uz skrejceļa.
- bbb) "skrejceļš" ir noteikts sauszemes lidlauka taisnstūra laukums, kas sagatavots gaisa kuģa nosēšanās un pacelšanās vajadzībām.
- ccc) "redzamība uz skrejceļa (RVR)" ir attālums, kura robežās gaisa kuģa pilots virs skrejceļa ass var redzēt skrejceļa marķējumu vai skrejceļu ierobežojošās gaismas, vai skrejceļa ass līnijas gaismas.
- ddd) "drošības pārvaldības sistēma" ir drošības pārvaldībai paredzēta sistēmiska pieeja līdz ar nepieciešamo organizatorisko struktūru, atbildību, politiku un procedūrām.
- eee) "zīme":
- "zīme ar pastāvīgu informāciju" sniedz tikai viena veida informāciju;
 - "zīme ar mainīgu informāciju" nodrošina iespēju sniegt iepriekš noteiktu vairāku veidu informāciju vai, ja vajadzīgs, nesniegt informāciju.
- fff) "skrejceļa gala bremzēšanas josla" ir noteikta taisnstūrveida zemes virsmas zona pieejamās ieskrējiena distances beigās, kas sagatavota kā piemērota zona, kurā gaisa kuģi iespējams apstādināt pārtrauktas pacelšanās gadījumā.
- ggg) "pieejamā pacelšanās distance (TODA)" ir pieejamā ieskrējiena distance plus šķēršļbrīvās joslas garums, ja tāda ir.
- hhh) "pieejamā ieskrējiena distance (TORA)" ir skrejceļa garums, kas deklarēts kā izmantojams un derīgs ieskrējenam lidmašīnai, kura veic pacelšanos.
- iii) "manevrēšanas ceļš" ir noteikts ceļš sauszemes lidlaukā, kas izveidots gaisa kuģa manevrēšanai un paredzēts, lai savienotu vienu lidlauka daļu ar citu, tostarp:
- gaisa kuģa manevrēšanas josla,
 - perona manevrēšanas ceļš,
 - ātrās nobraukšanas manevrēšanas ceļš.
- jjj) "tehniskās instrukcijas" ir jaunākais faktiskais izdevums tehniskajām instrukcijām par bīstamo izstrādājumu drošu pārvadāšanu pa gaisu (dok. Nr. 9284-AN/905) līdz ar papildinājumu un visiem pielikumiem, ko apstiprinājusi un publicējusi Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija.
- kkk) "sertifikāta noteikumi" ir:
- ICAO vietas noteikšanas indikators;
 - ekspluatācijas nosacījumi (VFR/IFR, diena/nakts);
 - skrejceļš — deklarētās distances;
 - nodrošināto pieeju veidi;
 - lidlauka atsaucē kods;

- gaisa kuģu ar augstāku lidlauka atsaucē kodu burtu ekspluatācijas darbību joma;
 - perona vadības dienesta pakalpojumi (jā/nē);
 - glābšanas un ugunsdzēsības aizsardzības līmenis;
- III) "vizuālie līdzekļi" ir indikatori un signālierīces, marķējumi, apgaismojuma avoti, zīmes un marķieri vai to kombinācijas.

3. pants

Uzraudzības spējas

1. Dalībvalsts vienu vai vairākas iestādes ieceļ par savu(-ām) kompetento(-ajām) iestādi(-ēm), kam ir vajadzīgās pilnvaras un kas atbild par lidlauku, lidlauku ekspluatācijas, kā arī tās darbinieku un piederīgo organizāciju sertificēšanu un uzraudzību saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 darbības un piemērošanas jomu.
2. Kompetentā iestāde nav atkarīga no lidlauku ekspluatantiem un perona vadības dienestiem. Šo neatkarību nodrošina — vismaz funkciju līmenī —, atbilstīgi nošķirot kompetento iestādi un šīs organizācijas. Dalībvalstis gādā, lai kompetentās iestādes savas pilnvaras īstenotu objektīvi un pārredzami.
3. Ja par kompetento iestādi dalībvalsts nosaka vairākas iestādes, tad:
 - a) skaidri nosaka katras kompetentās iestādes kompetences jomu atbilstīgi tās pienākumiem un ģeogrāfiskajai atrašanās vietai;
 - b) saskaņo šo struktūru darbību, lai savas kompetences robežās tās nodrošinātu visu lidlauku un lidlauku ekspluatantu, kā arī perona vadības dienestu lietpratīgu uzraudzību saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem.
4. Dalībvalstis gādā par kompetentajai(-ām) iestādei(-ēm) vajadzīgajām iespējām un resursiem, lai tās izpildītu šajā regulā paredzētās prasības.
5. Dalībvalstis gādā, lai kompetento iestāžu darbinieki neveiktu uzraudzības pasākumus, ja ir pierādījumi par to, ka šādi pasākumi varētu izraisīt tiešu vai netiešu interešu konfliktu, jo īpaši saistībā ar ģimenes vai finanšu interesēm.
6. Darbiniekiem, ko kompetentā iestāde pilnvarojusi sertificēšanas un/vai uzraudzības uzdevumiem, jābūt tiesīgiem veikt vismaz šādus uzdevumus:
 - a) pārbaudīt dokumentus, datus, procedūras un visus citus materiālus, kas attiecas uz sertificēšanas un/vai uzraudzības uzdevumu izpildi;
 - b) kopēt šādus dokumentus, datus, procedūras un citus materiālus vai veikt no tiem izrakstus;
 - c) uz vietas prasīt mutisku paskaidrojumu;
 - d) iekļūt lidlaukos, attiecīgajās telpās, darba vietās vai citās vietās un transportlīdzekļos;
 - e) veikt revīzijas, izmeklēšanu, testēšanu, uzdevumus, vērtēšanu, pārbaudes un
 - f) veikt vai ierosināt attiecīgus izpildes pasākumus.
7. Uzdevumus, kas minēti 6. punktā, veic saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību normām.

4 pants

Informācija Aģentūrai

Trīs mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā dalībvalstis iesniedz Aģentūrai to lidlauku nosaukumus, atrašanās vietu, ICAO lidostu kodus un lidlauku ekspluatantu vārdus un uzvārdus, uz ko attiecas Regulas (EK) Nr. 216/2008 un šīs regulas noteikumi, kā arī informē par pasažieru skaitu un kravas kustību šajos lidlaukos.

5. pants

Atbrīvojumi saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 4. panta 3.b punktu

1. Dalībvalsts viena mēneša laikā pēc lēmuma par Regulas (EK) Nr. 216/2008 4. panta 3.b punktā paredzētā atbrīvojuma piešķiršanu informē Aģentūru par atbrīvotajiem lidlaukiem. Aģentūrai sniegtajā informācijā iekļauj arī lidlauka ekspluatanta nosaukumu, kā arī satiksmes datus par lidlauka pasažieru skaitu un kravas kustību attiecīgajā gadā.
2. Dalībvalsts katru gadu pārskata atbrīvotā lidlauka satiksmes datus, un, ja šā lidlauka attiecīgie satiksmes dati pēdējos trīs gadus pēc kārtas tiek pārsniegti, informē par to Aģentūru un atceļ atbrīvojumu.
3. Komisija jebkurā brīdī var nolemt atbrīvojumu neatļaut, ja:
 - a) nav ievēroti Regulā (EK) Nr. 216/2008 noteiktie vispārējie drošības mērķi; vai
 - b) šāds atbrīvojums ir pretrunā kādai citai Eiropas Savienības tiesību normai; vai arī
 - c) pēdējo trīs gadu laikā ir pārsniegti attiecīgie pasažieru skaita un kravas satiksmes rādītāji.

Tādā gadījumā attiecīgā dalībvalsts atbrīvojumu atceļ.

6. pants

Sertifikātu pārvērsšana

1. Sertifikāti, ko kompetentā iestāde izsniegusi pirms šīs regulas stāšanās spēkā, ir derīgi līdz attiecīgie sertifikāti ir izsniegti atbilstīgi šim pantam vai ne ilgāk kā 48 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā.
2. Pirms 1. punktā noteiktā perioda beigām kompetentā iestāde šiem lidlaukiem un lidlauku ekspluatantiem izsniedz sertifikātus saskaņā ar šo regulu, ja:
 - a) izmantojot Aģentūras noteiktās specifikācijas, ir noteikts sertificēšanas pamats un tas attiecas arī uz visiem apzinātajiem un dokumentētajiem līdzvērtīga drošības līmeņa un īpašu nosacījumu gadījumiem; un

- b) sertifikāta turētājs ir pierādījis atbilstību sertifikācijas specifikācijām, kas atšķiras no valsts prasībām, par kuru izpildi izsniegts pašreizējais sertifikāts; un
 - c) sertifikāta turētājs ir pierādījis atbilstību tām Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu prasībām, kas piemērojamas tā organizācijai un darbībai un kas atšķiras no valstu prasībām, par kuru izpildi izsniegts pašreizējais sertifikāts.
- 3. Atkāpjoties no 2. punkta b) apakšpunkta, kompetentā iestāde var nolemt neprasīt atbilstības pierādīšanu, ja konstatēts, ka šāda prasība radītu nepamatotas vai nesamērīgas pūles.
 - 4. Kompetentā iestāde veic uzskaiti par īstenoto pārvēršanas procesu.

7. pants

Atkāpes no sertifikācijas specifikācijām

- 1. Sertificēšanas procesā, ko veic, lai izsniegtu pirmos sertifikātus saskaņā ar šo regulu un tās pielikumiem, pieteikumus sertifikātam ar atkāpēm no Aģentūras noteiktajām sertifikācijas specifikācijām kompetentā iestāde līdz 2024. gada 31. decembrim var pieņemt, ja:
 - a) šādas atkāpes nav uzskatāmas ne par šīs regulas I pielikuma ADR.AR.C.020. pantā paredzēto līdzvērtīga drošības līmeņa gadījumu, nedz arī par ADR.AR.C.025. pantā paredzēto īpašo nosacījumu;
 - b) šādas atkāpes jau bijušas pirms šīs regulas stāšanās spēkā;
 - c) piemērojot šīs atkāpes, tiek ievērotas Regulas (EK) Nr. 216/2008 Va pielikuma pamatprasības, kā arī veikti attiecīgi riska mazināšanas pasākumi un koriģējošas darbības; un
 - d) ir sagatavots šādas atkāpes drošības novērtējums.
- 2. Pierādījumus par šo nosacījumu izpildi kompetentā iestāde apkopo atkāpes pieņemšanas un rīcības dokumentā (DAAD). Kompetentā iestāde norāda šo atkāpju pieņemšanas periodu.
- 3. Lidlauka ekspluatants un kompetentā iestāde attiecīgā gadījumā pārskata un izvērtē 1. punkta a), c) un d) apakšpunkta nosacījumu pastāvīgu derīgumu un pamatojumu. Vajadzības gadījumā šo dokumentu groza.

8. pants

Lidlauka apkārtnes aizsardzība

1. Dalībvalstis rīko pienācīgas apspriedes par ierosinātajām konstrukcijām lidlauka šķēršļu ierobežošanas un aizsardzības virsmu, kā arī citu ar lidlauku saistītu virsmu robežās.
2. Dalībvalstis rīko pienācīgas apspriedes par ierosinātajām konstrukcijām, kas atrastos ārpus lidlauka šķēršļu ierobežošanas un aizsardzības virsmu, kā arī citu ar lidlauku saistītu virsmu robežām un pārsniegtu dalībvalsts noteikto augstumu.
3. Dalībvalstis nodrošina apkārtnes uzraudzības koordinēšanu lidlaukiem, kas atrodas blakus citu dalībvalstu teritorijas robežām.

9. pants

Lidlauka apkārtnes uzraudzība

Dalībvalstis nodrošina atbilstīgas apspriedes par nākamajos apakšpunktos uzskaitītajām un citām cilvēku darbībām un zemes izmantojumu:

- a) par apbūvi vai zemes izmantojuma pārmaiņām lidlauka apkārtņē;
- b) par apbūvi, kura var radīt šķēršļu izraisītu turbulenci, kas var apdraudēt gaisa kuģa ekspluatāciju;
- c) par bīstamu, dezorientējošu un maldinošu gaismu izmantošanu;
- d) par tādu intensīvi atstarojošu virsmu izmantošanu, kas var radīt žilbinošu gaismu;
- e) par tādu zonu izveidi, kas var veicināt savvaļas dzīvnieku aktivitāti, apdraudot gaisa kuģa ekspluatāciju;
- f) par neredzama starojuma avotiem vai kustīgiem un nekustīgiem objektiem, kas var traucēt vai nelabvēlīgi ietekmēt aviācijas sakaru, navigācijas un uzraudzības sistēmu darbību.

10. pants

Savvaļas dzīvnieku radītā apdraudējuma pārvaldība

1. Dalībvalstis gādā, lai tiktu novērtēti savvaļas dzīvnieku radītie apdraudējumi:
 - a) izveidojot valsts procedūru, ar ko reģistrēt savvaļas dzīvnieku sadursmes ar lidaparātiem un ziņot par tām;
 - b) apkopojot gaisa kuģu ekspluatantu, lidlauku darbinieku un citu informācijas avotu informāciju par savvaļas dzīvnieku klātbūtni, kas varētu apdraudēt gaisa kuģu ekspluatāciju;
 - c) uzdotot kompetentiem darbiniekiem pastāvīgi novērtēt savvaļas dzīvnieku radīto apdraudējumu.

2. Dalībvalstis gādā, lai tiktu apkopoti ziņojumi par savvaļas dzīvnieku sadursmēm ar lidaparātiem un lai tos nosūtītu ICAO iekļaušanai ICAO sadursmju ar putniem informācijas sistēmas (IBIS) datubāzē.

11. pants

Vietējās pašvaldības plāns rīcībai avārijas situācijā

Dalībvalstis gādā, lai būtu sagatavots vietējās pašvaldības plāns rīcībai avārijas situācijās lidlauka apkārtnē.

12. pants

Stāšanās spēkā

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. Lidlauku, lidlauku ekspluatantu un perona vadības dienestu sertificēšanā un uzraudzībā iesaistītās kompetentās iestādes šīs regulas I pielikumā paredzētās prasības īsteno 48 mēnešos pēc regulas stāšanās spēkā.
3. Atkāpjoties no 1. punkta, šīs regulas II pielikumu un III pielikumu piemēro attiecībā uz lidlaukiem, kuriem sertifikāts piešķirts saskaņā ar 6. pantu, no minētā sertifikāta izsniegšanas dienas.
4. Lidlaukiem, kuru sertificēšanas procedūra tika uzsākta pirms šīs regulas stāšanās spēkā, bet kuriem sertifikāts līdz šim datumam vēl nav piešķirts, sertifikātu izsniedz tikai pēc šīs regulas prasību izpildes.
5. Šīs regulas I un II pielikuma ADR.AR.C.050. un ADR.OR.B.060. pants, kā arī II pielikuma II papildinājums stājas spēkā tad, kad būs spēkā īstenošanas noteikumi par perona vadības dienestu pakalpojumiem. Kamēr īstenošanas noteikumi par perona vadības pakalpojumiem nav stājušies spēkā, perona vadības dienestiem nepiemēro ADR.AR.A.015. un ADR.OR.A.015. pantu.
6. Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, [...]

*Komisijas vārdā
priekšsēdētājs
[...]*

I PIELIKUMS

Iestāžu prasību daļa — lidlauki (ADR.AR daļa)

A APAKŠDAĻA — VISPĀRĒJAS PRASĪBAS (ADR.AR.A)

ADR.AR.A.001 Darbības joma

Šajā pielikumā noteiktas prasības kompetentajām lidlauku, lidlauku ekspluatantu un perona vadības dienestu sertificēšanas un uzraudzības iestādēm.

ADR.AR.A.005 Kompetentā iestāde

Dalībvalsts, kurā atrodas lidlauks, ieceltā kompetentā iestāde ir atbildīga par:

- a) lidlauku un to ekspluatantu sertificēšanu un uzraudzību;
- b) perona vadības dienestu uzraudzību.

ADR.AR.A.010 Uzraudzības dokumentācija

- a) Lai kompetentās iestādes attiecīgie darbinieki varētu pildīt savas funkcijas un pienākumus, tā viņiem sarūpē atbilstīgos tiesību aktus, standartus, noteikumus, tehniskās publikācijas un saistītos dokumentus.
- b) Lai palīdzētu lidlauku ekspluatantiem un citām ieinteresētajām personām izpildīt piemērojamās prasības, kompetentā iestāde dara pieejamus tiesību aktus, standartus, noteikumus, tehniskās publikācijas un saistītos dokumentus.

ADR.AR.A.015 Līdzekļi atbilstības panākšanai

- a) Aģentūra izstrādā attiecīgus līdzekļus atbilstības panākšanai (*AMC*), ko var izmantot, lai panāktu atbilstību Regulai (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem. Nodrošinot atbilstību *AMC*, tiek izpildītas attiecīgās īstenošanas noteikumu prasības.
- b) Atbilstību īstenošanas noteikumiem var nodrošināt arī ar alternatīviem līdzekļiem atbilstības panākšanai.
- c) Kompetentā iestāde izveido sistēmu, ar ko pastāvīgi izvērtēt, vai visi alternatīvie līdzekļi atbilstības panākšanai, ko izmanto pati kompetentā iestāde un tās uzraudzītie lidlauku ekspluatanti vai perona vadības dienesti, nodrošina atbilstību Regulai (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem.
- d) Lai izvērtētu alternatīvos līdzekļus atbilstības panākšanai, ko lidlauka ekspluatants vai perona vadības dienests ierosinājis saskaņā ar ADR.OR.A.015. pantu, kompetentā iestāde analizē iesniegto dokumentāciju un vajadzības gadījumā veic lidlauka ekspluatanta, lidlauka vai perona vadības dienesta pārbaudi.

Ja kompetentā iestāde konstatē, ka lidlauka ekspluatanta vai perona vadības dienesta ierosinātie alternatīvie līdzekļi atbilstības panākšanai atbilst īstenošanas noteikumiem, tā bez nepamatotas kavēšanās:

- 1) informē pieteikuma iesniedzēju par to, ka alternatīvos līdzekļus atbilstības panākšanai drīkst īstenot, un vajadzības gadījumā attiecīgi groza pieteikuma iesniedzēja sertifikātu vai apstiprinājumu;
 - 2) informē Aģentūru par to saturu, kā arī iesniedz attiecīgo dokumentu kopijas;
 - 3) informē pārējās dalībvalstis par pieņemtajiem alternatīvajiem līdzekļiem atbilstības panākšanai;
 - 4) attiecīgā gadījumā informē pārējos sertificētos lidlaukus, kas atrodas kompetentās iestādes dalībvalstī.
- e) Ja kompetentā iestāde pati izmanto alternatīvos līdzekļus, lai panāktu atbilstību Regulai (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem, tā:
- 1) dara tos pieejamus iestādes uzraudzītajiem lidlauku ekspluatantiem un perona vadības dienestiem;
 - 2) bez nepamatotas kavēšanās informē Aģentūru.

Kompetentā iestāde Aģentūrai iesniedz pilnīgu aprakstu par alternatīvajiem līdzekļiem atbilstības panākšanai, piemēram, visus būtiskos procedūru labojumus, kā arī novērtējumu, kas pierāda īstenošanas noteikumu izpildi.

ADR.AR.A.025 Informācija Aģentūrai

- a) Kompetentā iestāde bez nepamatotas kavēšanās informē Aģentūru, ja radušās būtiskas problēmas saistībā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu izpildi.
- b) Kompetentā iestāde sniedz Aģentūrai drošības ziņā nozīmīgu informāciju, kas izriet no iestādes saņemtajiem ziņojumiem par notikumiem.

ADR.AR.A.030 Tūlītēja reakcija uz drošības problēmām

- a) Neskarot Direktīvu 2003/42/EK³, kompetentā iestāde īsteno sistēmu, ar ko atbilstīgi apkopot, analizēt un izplatīt drošības informāciju.
- b) Aģentūra īsteno sistēmu, ar ko pienācīgi analizēt visu saņemto būtisko drošības informāciju, un bez nepamatotas kavēšanās nodod dalībvalstīm un Komisijai visu informāciju, piemēram, ieteikumus vai informāciju par veicamajām koriģējošajām darbībām, kas tām vajadzīga, lai savlaicīgi reaģētu uz drošības problēmām saistībā ar lidlaukiem, lidlauku ekspluatantiem un perona vadības dienestiem, uz ko attiecas Regula (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumi.
- c) Pēc a) un b) punktā minētās informācijas saņemšanas kompetentā iestāde veic attiecīgus drošības problēmas risināšanas pasākumus, piemēram, sagatavo drošības direktīvas saskaņā ar ADR.AR.A.040. pantu.
- d) Par pasākumiem, kas veikti saskaņā ar c) punktu, nekavējoties informē lidlauku ekspluatantus vai perona vadības dienestus, kam tie jāievēro saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem. Tāpat kompetentā iestāde par šiem pasākumiem informē Aģentūru, bet gadījumos, kad vajadzīga kopīga rīcība, — arī citas dalībvalstis, uz kurām tie attiecas.

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/42/EK (2003. gada 13. jūnijs) attiecībā uz ziņošanu par notikumiem civilajā aviācijā (OV L 167, 04.07.2003., 23. lpp.).

ADR.AR.A.040 Drošības direktīvas

- a) Ja kompetentā iestāde konstatē nedrošu apstākli, uz ko nekavējoties jāreaģē, piemēram, uzskata, ka ir jāpierāda atbilstība kādiem Aģentūras noteikto sertificēšanas specifikāciju grozījumiem vai papildinājumiem, tā sagatavo drošības direktīvu.
- b) Drošības direktīvu nosūta attiecīgajiem lidlauku ekspluatantiem vai perona vadības dienestiem, un tajā iekļauj vismaz šādu informāciju:
 - (1) identifikācijas informāciju par nedrošo apstākli;
 - (2) identifikācijas informāciju par ietekmēto konstrukciju, aprīkojumu vai darbību;
 - (3) veicamās darbības un to pamatojumu, arī grozītās vai papildinātās sertificēšanas specifikācijas, kas jāievēro;
 - (4) laika periodu, kādā prasītās darbības jāizpilda;
 - (5) spēkā stāšanās dienu.
- c) Drošības direktīvas kopiju kompetentā iestāde nosūta Aģentūrai.
- d) Kompetentā iestāde pārbauda lidlauku ekspluatantu un perona vadības dienestu atbilstību piemērojamajām drošības direktīvām.

B APAKŠDAĻA – PĀRVALDĪBA (ADR.AR.B)

ADR.AR.B.005 Pārvaldības sistēma

- a) Kompetentā iestāde izveido un uztur pārvaldības sistēmu, kurā ir vismaz šādi elementi:
- 1) organizāciju aprakstošas dokumentētas politikas nostādnes un procedūras, kā arī līdzekļi un metodes, ar ko panākt atbilstību Regulai (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem. Procedūras regulāri atjaunina, un tās ir kompetentās iestādes darba pamatdokumenti visu attiecīgo uzdevumu veikšanai;
 - 2) pietiekami daudz darbinieku, arī lidlauku inspektoru, lai veiktu kompetentās iestādes uzdevumus un izpildītu tās pienākumus. Šiem darbiniekiem ir atbilstīga kvalifikācija, lai veiktu viņiem uzticētos uzdevumus, vajadzīgās zināšanas un pieredze, un viņiem nodrošina sākotnēju un periodisku apmācību, kā arī apmācību darbavietā, lai garantētu pastāvīgu kompetenci. Ir ieviesta sistēma, ar ko plānot darbinieku pieejamību, lai nodrošinātu visu attiecīgo uzdevumu pienācīgu izpildi;
 - 3) piemērotas iekārtas un biroju telpas uzticēto uzdevumu izpildei;
 - 4) oficiāla procedūra, ar ko uzraudzīt pārvaldības sistēmas atbilstību attiecīgajām prasībām un procedūru piemērotību, piemēram, iekšējā revīzijas procesa izveides un drošības riska pārvaldības procesa atbilstību un piemērotību.
- b) Kompetentā iestāde katrā pārvaldības sistēmas darbības jomā ieceļ vismaz vienu personu, kas ir pilnībā atbildīga par attiecīgā(-o) uzdevuma(-u) pārvaldību.
- c) Kompetentā iestāde izveido procedūras, ar ko nodrošināt līdzdalību savstarpējā visas vajadzīgās informācijas un palīdzības apmaiņā ar citām attiecīgajām kompetentajām iestādēm.

ADR.AR.B.010 Uzdevumu sadale kvalificētām iestādēm

- a) Uzdevumus saistībā ar personu vai organizāciju, kam piemēro Regulu (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumus, sākotnējo sertificēšanu vai pastāvīgo uzraudzību dalībvalstis uztic tikai kvalificētām iestādēm. Sadalot uzdevumus, kompetentā iestāde gādā, lai:
- 1) būtu ieviesta sistēma, ar ko sākotnēji un pastāvīgi izvērtēt, vai kvalificētā iestāde ievēro Regulas (EK) Nr. 216/2008 V pielikumu.
Šo sistēmu un novērtējumu rezultātus dokumentē;
 - 2) ar kvalificēto iestādi būtu panākta dokumentēta vienošanās, kas abpusēji apstiprināta attiecīgajā vadības līmenī un kurā skaidri noteikti:
 - (i) veicamie uzdevumi;
 - (ii) sniedzamās deklarācijas, ziņojumi un dokumenti;
 - (iii) tehniskie nosacījumi, kas jāizpilda, veicot šos uzdevumus;
 - (iv) attiecīgais atbildības nodrošinājums;
 - (v) šo uzdevumu izpildes laikā iegūtās informācijas aizsardzība.
- b) Kompetentā iestāde nodrošina, ka ADR.AR.B.005. panta a) punkta 4. apakšpunktā prasītais iekšējās revīzijas process un drošības riska pārvaldības process attiecas uz

visiem kompetentās iestādes vārdā veiktajiem sertificēšanas vai pastāvīgās uzraudzības uzdevumiem.

ADR.AR.B.015 Pārvaldības sistēmas izmaiņas

- a) Kompetentajā iestādē ir ieviesta sistēma, ar ko noteikt izmaiņas, kas ietekmē tās spēju veikt uzdevumus un pildīt pienākumus, kuri noteikti Regulā (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumos. Šī sistēma nodrošina, ka kompetentā iestāde var veikt vajadzīgās darbības, lai uzturētu pārvaldības sistēmas piemērotību un efektivitāti.
- b) Kompetentā iestāde atjaunina savu pārvaldības sistēmu, laikus atspoguļojot visas Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu izmaiņas, lai to īstenošana būtu efektīva.
- c) Kompetentā iestāde informē Aģentūru par izmaiņām, kas ietekmē kompetentās iestādes spēju veikt uzdevumus un pildīt pienākumus, kuri noteikti Regulā (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumos.

ADR.AR.B.020 Uzskaitē

- a) Kompetentā iestāde izveido uzskaites sistēmu, kas nodrošina pietiekami labu uzglabāšanu, piekļuvi un uzticamu izsekojamību attiecībā uz:
 - 1) dokumentētām pārvaldības sistēmas politikas nostādņēm un procedūrām;
 - 2) darbinieku apmācību, kvalifikāciju un apstiprināšanu;
 - 3) uzdevumu sadali kvalificētām iestādēm, iekļaujot gan ADR.AR.B.010. pantā prasītos elementus, gan informāciju par uzticētajiem uzdevumiem;
 - 4) lidlauku un lidlauku ekspluatantu sertificēšanas procesu un pastāvīgu uzraudzību;
 - 5) perona vadības dienestu deklarēšanas procesu un pastāvīgu uzraudzību;
 - 6) dokumentāciju par līdzvērtīga drošības līmeņa gadījumiem un īpašiem sertificēšanas pamata nosacījumiem, kā arī par visiem atkāpes pieņemšanas un rīcības dokumentiem (DAAD);
 - 7) novērtējumu par lidlauku ekspluatantu un perona vadības dienestu ierosinātajiem alternatīvajiem līdzekļiem atbilstības panākšanai un Aģentūras informēšanu par tiem, kā arī izvērtējumu par kompetentās iestādes izmantotajiem alternatīvajiem līdzekļiem atbilstības panākšanai;
 - 8) konstatējumiem, koriģējošajām darbībām un pasākumu pabeigšanas datumiem;
 - 9) veiktajiem izpildes pasākumiem;
 - 10) drošības informāciju un papildu pasākumiem;
 - 11) elastīguma noteikumu izmantošanu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 14. pantu.
- b) Kompetentā iestāde uztur visu izsniegto sertifikātu un saņemto deklarāciju sarakstu.
- c) Ar lidlauka un lidlauka ekspluatanta sertificēšanu saistītos dokumentus vai perona vadības dienesta deklarāciju attiecināmā gadījumā glabā visu sertifikāta vai deklarācijas derīguma termiņu.

- d) Ar a) punkta 1)–3) apakšpunktu un a) punkta 7)–11) apakšpunktu saistītos dokumentus glabā vismaz piecus gadus saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem par datu aizsardzību.

C APAKŠDAĻA – UZRAUDZĪBA, SERTIFICĒŠANA UN IZPILDE (ADR.AR.C)

ADR.AR.C.005 Uzraudzība

- a) Kompetentā iestāde pārbauda:
 - 1) atbilstību sertificēšanas pamatam un visām lidlaukiem un lidlauku ekspluatantiem piemērojamajām prasībām pirms sertifikāta vai apstiprinājuma izsniegšanas;
 - 2) lidlauku un lidlauku ekspluatantu vai perona vadības dienestu, uz ko attiecas deklarēšanas pienākums, pastāvīgu atbilstību sertificēšanas pamatam un piemērojamajām prasībām;
 - 3) ADR.AR.A.030. panta c) un d) punktā noteikto attiecīgo drošības pasākumu izpildi.
- b) Šī pārbaude:
 - 1) jāpamato ar dokumentiem, kas īpaši paredzēti, lai par drošības uzraudzību atbildīgajiem darbiniekiem sniegtu norādes par to funkciju veikšanu;
 - 2) attiecīgajiem lidlauku ekspluatantiem un perona vadības dienestiem nodrošina drošības uzraudzības rezultātus;
 - 3) jāpamato ar revīzijām un pārbaudēm, vajadzības gadījumā arī ar nepaziņotām pārbaudēm;
 - 4) sniedz kompetentajai iestādei vajadzīgos pierādījumus, ja jāveic papildu darbības, piemēram, ADR.AR.C.055. pantā paredzētie pasākumi.
- c) Nosakot uzraudzības jomu, ņem vērā līdzšinējās uzraudzības rezultātus un noteiktās drošības prioritātes.
- d) Kompetentā iestāde savāc un apstrādā visu informāciju, kas uzskatāma par noderīgu uzraudzībai, arī — attiecināmā gadījumā — par nepaziņotām pārbaudēm.
- e) Kompetentā iestāde atbilstoši savām uzraudzības pilnvarām saskaņā ar ADR.OPS.B.075. pantu var nolemt pieprasīt iepriekšēju apstiprinājumu attiecībā uz šķēršļiem, apbūvi un citām darbībām lidlauka ekspluatanta uzraudzības zonās, kas varētu ietekmēt lidlauka ekspluatācijas drošību un apdraudēt tā darbību.

ADR.AR.C.010 Uzraudzības programma

- a) Kompetentā iestāde katram lidlauka ekspluatantam un perona vadības dienestam, kas par savu darbību paziņo kompetentajai iestādei:
 - 1) izveido un uztur uzraudzības programmu ar ADR.AR.C.005. pantā paredzētajām uzraudzības darbībām;
 - 2) piemēro atbilstīgu uzraudzības plānošanas ciklu, kura ilgums nepārsniedz 48 mēnešus.
- b) Uzraudzības programmā katrā uzraudzības plānošanas ciklā iekļauj revīzijas un pārbaudes, attiecināmā gadījumā arī nepaziņotas pārbaudes.
- c) Uzraudzības programmā un plānošanas ciklā atspoguļo lidlauka ekspluatanta drošības rādītājus un lidlauka pakļautību riskam.

- d) Uzraudzības programmā iekļauj informāciju par datumiem, kad būtu jāveic revīzijas un pārbaudes, un to faktiskās norises datumiem.

ADR.AR.C.015 Sertificēšanas procesa sākšana

- 1) Saņemot pieteikumu sertifikāta sākotnējai izsniegšanai, kompetentā iestāde izvērtē pieteikumu un pārbauda atbilstību piemērojamajām prasībām.
- 2) Ja lidlauks jau ir, tad kompetentā iestāde norāda, saskaņā ar kādiem nosacījumiem lidlauka ekspluatants var darboties sertifikēšanas periodā, ja vien tā nav konstatējusi, ka lidlauka darbība jāaptur. Kompetentā iestāde informē lidlauka ekspluatantu par paredzamo sertifikēšanas procesa grafiku un sertifikēšanu pabeidz iespējami drīz.
- 3) Sertificēšanas pamatu kompetentā iestāde nosaka saskaņā ar ADR.AR.C.020. pantu un informē par to pieteikuma iesniedzēju.

ADR.AR.C.020 Sertificēšanas pamats

Kompetentajai iestādei jānosaka sertifikēšanas pamatu un par to jāpaziņo pieteikuma iesniedzējam, un paziņojumā tā iekļauj:

- a) Aģentūras noteiktās sertifikēšanas specifikācijas, ko kompetentā iestāde uzskata par piemērojamām lidlauka ekspluatācijas veidam un, kas ir spēkā šā sertifikāta pieteikuma iesniegšanas dienā, ja vien:
 - (1) pieteikuma iesniedzējs nav izvēlējies ievērot atbilstību grozījumiem, kas stājas spēkā vēlāk; vai
 - (2) kompetentā iestāde nav konstatējusi, ka jāievēro šie grozījumi, kas stājas spēkā vēlāk;
- b) pieteikuma iesniedzējam jāpierāda atbilstību visiem noteikumiem, par kuriem kompetentā iestāde pieņēmusi līdzvērtīgu drošības līmeni;
- c) visiem īpašajiem nosacījumiem, kas paredzēti saskaņā ar ADR.AR.C.025. pantu, ko kompetentā iestāde uzskata par nepieciešamiem iekļaušanai sertifikēšanas pamatā.

ADR.AR.C.025 Īpaši nosacījumi

- a) Kompetentā iestāde nosaka īpašas un detalizētas tehniskās specifikācijas, ko dēvē par īpašiem nosacījumiem, kurus piemēro lidlaukam, ja ADR.AR.C.020. panta a) punktā minētās Aģentūras noteiktās attiecīgās sertifikēšanas specifikācijas nav piemērotas vai atbilstošas, lai nodrošinātu atbilstību Regulas (EK) Nr. 216/2008 Va pielikuma pamatprasībām, jo:
 - 1) sertifikēšanas specifikācijas nevar ievērot fizisku, topogrāfisku vai līdzīgu ar lidlauka atrašanās vietu saistītu ierobežojumu dēļ;
 - 2) lidlaukam ir jauni vai neparasti konstrukcijas parametri; vai
 - 3) šā lidlauka vai citu lidlauku, kam ir līdzīgi konstrukcijas parametri, ekspluatācijas laikā gūtā pieredze liecina, ka var rasties apdraudējums drošībai.
- b) Īpašajos nosacījumos iekļauj tādas tehniskās specifikācijas, piemēram, ierobežojumus vai procedūras, kas jāievēro un ko kompetentā iestāde uzskata par vajadzīgām, lai nodrošinātu atbilstību prasībām Regulas (EK) Nr. 216/2008 Va pielikumā.

ADR.AR.C.035 Sertifikātu izsniegšana

- a) Pirms sertifikāta izsniegšanas kompetentā iestāde pēc saviem ieskatiem var pieprasīt pārbaudi, testu, drošības novērtējumu vai uzdevumu.
- b) Kompetentā iestāde izsniedz:
 - (1) vai nu vienotu lidlauka sertifikātu; vai arī
 - (2) divus atsevišķus sertifikātus: vienu sertifikātu lidlaukam, otru — lidlauka ekspluatantam.
- c) Ja lidlauka ekspluatants kompetentajai iestādei ir pierādījis atbilstību ADR.OR.B.025. un ADR.OR.E.005. pantam, kompetentā iestāde izsniedz b) punktā minēto(-s) sertifikātu(-s).
- d) Uzskatāms, ka sertifikātā ir iekļauts lidlauka sertificēšanas pamats, lidlauka rokasgrāmata un — attiecīgā gadījumā — visi pārējie kompetentās iestādes noteiktie ekspluatācijas nosacījumi vai ierobežojumi un visi atkāpes pieņemšanas un rīcības dokumenti (*DAAD*).
- e) Sertifikātu izsniedz uz neierobežotu laiku. Lidlauka ekspluatantam piešķirtās tiesības ir noteiktas sertifikātam pievienotajos noteikumos.
- f) Kompetentā iestāde sagatavo drošības novērtējumu par konstatējumiem, kas nav pirmā līmeņa konstatējumi un nav slēgti pirms sertificēšanas datuma, vajadzības gadījumā veic to mazināšanas darbības un apstiprina korigējošās rīcības plānu konstatējumu slēgšanai.
- g) Lai lidlauka ekspluatants varētu veikt izmaiņas, iepriekš nesaņemot kompetentās iestādes apstiprinājumu saskaņā ar ADR.OR.B.040. panta d) punktu, kompetentā iestāde apstiprina procedūru, kurā noteikts šo izmaiņu apmērs un aprakstīta šo izmaiņu pārvaldības un paziņošanas kārtība.

ADR.AR.C.040 Izmaiņas

- a) Saņemot pieteikumu par izmaiņām saskaņā ar ADR.OR.B.40. pantu, kas iepriekš jāapstiprina, kompetentā iestāde izvērtē pieteikumu un vajadzības gadījumā informē lidlauka ekspluatantu par:
 - 1) Aģentūras noteiktajām sertificēšanas specifikācijām, kas jāpiemēro ierosinātajām izmaiņām un ir spēkā pieteikuma iesniegšanas dienā, ja vien:
 - (i) pieteikuma iesniedzējs nav izvēlējis ievērot atbilstību grozījumiem, kas stājas spēkā vēlāk; vai
 - (ii) kompetentā iestāde nav konstatējusi, ka jāievēro šie grozījumi, kas stājas spēkā vēlāk;
 - 2) kādām citām Aģentūras noteiktām sertificēšanas specifikācijām, ko kompetentā iestāde uzskata par tieši saistītām ar ierosinātajām izmaiņām;
 - 3) visiem īpašajiem nosacījumiem un to grozījumiem, ko kompetentā iestāde paredzējusi saskaņā ar ADR.AR.C.025. pantu un uzskata par vajadzīgiem;
 - 4) grozīto sertificēšanas pamatu, ja ierosinātās izmaiņas to ietekmē.
- b) Kompetentā iestāde apstiprina izmaiņas, kad lidlauka ekspluatants ir tai pierādījis atbilstību ADR.OR.B.040. panta un — attiecīgā gadījumā — ADR.OR.E.005. panta prasībām.
- c) Ja apstiprinātās izmaiņas ietekmē sertifikāta noteikumus, kompetentā iestāde tos groza.
- d) Kompetentā iestāde apstiprina visus nosacījumus, kas lidlauka ekspluatantam jāievēro izmaiņu apstiprināšanas laikā.

- e) Neskarot nekādus papildu izpildes pasākumus, kad lidlauka ekspluatants veic izmaiņas, kas ir iepriekš jāapstiprina un par ko nav saņemta kompetentās iestādes atļauja, kā noteikts a) punktā, kompetentā iestāde apsver, vai sertifikāts būtu jāaptur, jāierobežo vai jāanulē.
- f) Par izmaiņām, kas nav iepriekš jāapstiprina, kompetentā iestāde izvērtē informāciju, ko lidlauka ekspluatants sniedzis paziņojumā saskaņā ar ADR.OR.B.040. panta d) punktu, lai novērtētu, vai tās pienācīgi tiek pārvaldītas un atbilst sertificēšanas specifikācijām un citām attiecīgajām prasībām, kas jāpiemēro izmaiņām. Ja konstatēta neatbilstība prasībām, kompetentā iestāde:
 - 1) informē lidlauka ekspluatantu par neatbilstību un prasa veikt izmaiņas; un
 - 2) pirmā vai otrā līmeņa konstatējumu gadījumā rīkojas saskaņā ar ADR.AR.C.055. pantu.

ADR.AR.C.050 Perona vadības dienestu deklarācijas

- a) Saņemot deklarāciju no perona vadības dienesta, kas plāno sniegt šos pakalpojumus lidlaukā, kompetentā iestāde pārbauda, vai deklarācijā iekļauta visa ADR.OR daļā prasītā informācija, un organizācijai apstiprina deklarācijas saņemšanu.
- b) Ja deklarācijā nav prasītās informācijas vai ja šī informācija liecina par neatbilstību piemērojamajām prasībām, kompetentā iestāde informē perona vadības dienestu un lidlauka ekspluatantu par neatbilstību un lūdz papildinformāciju. Vajadzības gadījumā kompetentā iestāde veic perona vadības dienesta un lidlauka ekspluatanta pārbaudi. Ja neatbilstība tiek apstiprināta, kompetentā iestāde veic ADR.AR.C.055. pantā noteiktos pasākumus.
- c) Kompetentā iestāde uztur tās uzraudzīto perona vadības dienestu deklarāciju reģistru.

ADR.AR.C.055 Konstatējumi, novērojumi, koriģējošas darbības un izpildes pasākumi

- a) Saskaņā ar ADR.AR.C.005. panta a) punktu kompetentajā uzraudzības iestādē ir ieviesta sistēma, ar ko analizēt konstatējumu ietekmi uz drošību.
- b) Kompetentā iestāde izdod pirmā līmeņa konstatējumu, ja ir konstatēta būtiska neatbilstība lidlauka sertificēšanas pamatam, piemērojamajām Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu prasībām, lidlauku ekspluatanta vai perona vadības dienesta procedūrām un rokasgrāmatām, sertifikāta noteikumiem vai sertifikātam, vai deklarācijas saturam, kas pazemina vai ievērojami apdraud drošību.

Pirmā līmeņa konstatējums ir:

- 1) situācija, kad parastajā darbalaikā un pēc diviem rakstveida pieprasījumiem kompetentajai iestādei netiek nodrošināta piekļuve lidlauka un lidlauka ekspluatanta vai perona vadības dienesta telpām, kā noteikts ADR.OR.C.015. pantā;
 - 2) sertifikāta iegūšana vai tā uzturēšana spēkā, viltojot iesniegtos dokumentāros pierādījumus;
 - 3) pierādījumi par sertifikāta nelikumīgu vai krāpniecisku izmantošanu; un
 - 4) atbildīgā vadītāja neesamība.
- c) Kompetentā iestāde izdod otrā līmeņa konstatējumu, ja ir konstatēta neatbilstība lidlauka sertificēšanas pamatam, piemērojamajām Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu prasībām, lidlauka ekspluatanta vai perona vadības dienesta procedūrām un rokasgrāmatām, sertifikāta noteikumiem vai sertifikātam, vai deklarācijas saturam, kas varētu pazemināt vai apdraudēt drošību.
 - d) Ja konstatējums atklāts, veicot uzraudzību vai izmantojot citus līdzekļus, kompetentā iestāde, neskarot Regulā (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumos prasītās papildu darbības, rakstveidā paziņo lidlauka ekspluatantam vai perona vadības dienestam par šo konstatējumu un prasa veikt koriģējošas darbības, lai novērstu atklāto(-ās) neatbilstību(-as).
- 1) Pirmā līmeņa konstatējumu gadījumā kompetentā iestāde nekavējoties un atbilstīgi rīkojas, lai novērstu vai ierobežotu darbības un vajadzības gadījumā anulētu sertifikātu vai atsauktu reģistrēto deklarāciju, vai arī atbilstīgi pirmā līmeņa konstatējuma apmēram pilnīgi vai daļēji ierobežotu vai apturētu to līdz brīdim, kad lidlauka ekspluatants vai perona vadības dienests sekmīgi izpildījis koriģējošo darbību.
 - 2) Otrā līmeņa konstatējumu gadījumā kompetentā iestāde:
 - (i) nosaka lidlauka ekspluatantam vai perona vadības dienestam rīcības plānā paredzētu un konstatējumam atbilstīgu koriģējošās darbības īstenošanas periodu;
 - (ii) izvērtē lidlauka ekspluatanta vai perona vadības dienesta ierosināto koriģējošās rīcības un īstenošanas plānu un pieņem tos, ja novērtējumā secināts, ka tie ir pietiekami, lai novērstu neatbilstību(-as).
 - 3) Ja lidlauka ekspluatants vai perona vadības dienests neiesniedz pieņemamu koriģējošās rīcības plānu vai kompetentās iestādes pieņemtajā vai pagarinātajā periodā neveic koriģējošas darbības, konstatējuma līmeni paaugstina līdz pirmajam līmenim un veic d) punkta 1) apakšpunktā noteiktās darbības.

- 4) Kompetentā iestāde dokumentē visus atklātos konstatējumus un — attiecīgā gadījumā — tās noteiktos izpildes pasākumus, kā arī koriģējošās darbības un konstatējumu slēgšanas datumu.
- e) Gadījumos, kad nav jānosaka pirmā vai otrā līmeņa konstatējumi, kompetentā iestāde var izdot novērojumus.

II PIELIKUMS

Organizācijām piemērojamo prasību daļa – lidlauku ekspluatanti (ADR.OR daļa)

A APAKŠDAĻA – VISPĀRĒJAS PRASĪBAS (ADR.OR.A)

ADR.OR.A.005 Darbības joma

Šajā pielikumā noteiktas prasības, kas jāievēro:

- a) lidlauka ekspluatantam, kura sertificēšanai, pārvaldībai, rokasgrāmatām un citiem pienākumiem piemēro Regulu (EK) Nr. 216/2008;
- b) perona vadības dienestam.

ADR.OR.A.010 Kompetentā iestāde

Šajā daļā, kompetentā iestāde apzīmē iestādi, ko šim pienākumam norīkojusi dalībvalsts, kurā atrodas lidlauks.

ADR.OR.A.015 Līdzekļi atbilstības panākšanai

- a) Lai panāktu atbilstību Regulai (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem, lidlauka ekspluatants vai perona vadības dienests var izmantot tādus līdzekļus atbilstības panākšanai, kas ir alternatīvi Aģentūras pieņemtajiem līdzekļiem.
- b) Ja lidlauka ekspluatants vai perona vadības dienests vēlas panākt atbilstību Regulai (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem, izmantojot līdzekļus, kas ir alternatīvi Aģentūras pieņemtajiem attiecīgajiem līdzekļiem (AMC), pirms to īstenošanas ekspluatants kompetentajai iestādei iesniedz pilnu aprakstu par attiecīgajiem alternatīvajiem līdzekļiem atbilstības panākšanai. Aprakstā iekļauj visas iespējami būtiskās rokasgrāmatu vai procedūru izmaiņas, kā arī novērtējumu, kas pierāda, ka ir ievēroti īstenošanas noteikumi.

Alternatīvos līdzekļus atbilstības panākšanai lidlauka ekspluatants vai perona vadības dienests var īstenot tad, ja ir saņēmis kompetentās iestādes iepriekšēju atļauju un informatīvu paziņojumu saskaņā ar ADR.AR.A.015. panta d) punktu.

- c) Ja perona vadības dienesta darbību nenodrošina lidlauka ekspluatants, šo pakalpojumu sniedzējiem saskaņā ar a) un b) punktu jāsaņem iepriekšēja atļauja izmantot alternatīvus līdzekļus atbilstības panākšanai arī no tā lidlauka ekspluatanta, kurā šos pakalpojumus sniedz.

B APAKŠDAĻA – CERTIFICĒŠANA (ADR.OR.B)

ADR.OR.B.005 Lidlauku un lidlauku ekspluatantu sertifikācijas pienākumi

Lidlauku un lidlauku ekspluatantu sertifikācijas pienākumi Pirms lidlauka ekspluatācijas sākšanas vai gadījumos, kad ir atcelts atbrīvojums, kas noteikts saskaņā ar šīs regulas 5. pantu, lidlauka ekspluatants iegūst attiecīgu(-s) kompetentās iestādes izdotu(-s) sertifikātu(-s).

ADR.OR.B.015 Pieteikšanās sertifikāta saņemšanai

- a) Sertifikāta saņemšanai piesakās kompetentās iestādes noteiktajā formā un veidā.
- b) Pieteikuma iesniedzējs kompetentajai iestādei sniedz šādu informāciju:
 - 1) pieteikuma iesniedzēja oficiālais un komerciālais nosaukums, adrese un pasta adrese;
 - 2) informācija un dati par:
 - (i) lidlauka atrašanās vietu;
 - (ii) lidlauka ekspluatācijas veidiem;
 - (iii) lidlauka konstrukciju un objektiem atbilstīgi Aģentūras noteiktajām piemērojamajām sertifikācijas specifikācijām;
 - 3) ierosinātajām atkāpēm no identificētajām piemērojamām sertifikācijas specifikācijām, ko noteikusi aģentūra;
 - 4) dokumenti, kas liecina, kā pieteikuma iesniedzējs izpildīs Regulā (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumos paredzētās piemērojamās prasības. Šajos dokumentos apraksta gan lidlauka rokasgrāmatā paredzētu procedūru, ar ko tiks īstenotas izmaiņas, kas nav iepriekš jāapstiprina, gan to, kā par šīm izmaiņām tiks paziņots kompetentajai iestādei; lai turpinātu veikt šīs procedūras izmaiņas, jāsaņem kompetentās iestādes iepriekšējs apstiprinājums;
 - 5) lai turpinātu veikt šīs procedūras izmaiņas, jāsaņem kompetentās iestādes iepriekšējs apstiprinājums;
 - 6) pierādījums par pietiekamiem resursiem, lai lidlauku ekspluatētu atbilstīgi piemērojamajām prasībām;
 - 7) atbildīgā vadītāja un pārējo ADR.OR.D.015. pantā paredzēto iecelto personu vārds, uzvārds un cita vajadzīgā informācija; un
 - 8) ADR.OR.E.005. pantā prasītā lidlauka rokasgrāmatas kopija.
- c) Ja kompetentā iestāde atļauj, tad 7) un 8) apakšpunktā prasīto informāciju var sniegt vēlāk kompetentās iestādes noteiktā laikā, taču pirms sertifikāta izsniegšanas.

ADR.OR.B.025 Atbilstības pierādīšana

- a) Lidlauka ekspluatants:
 - 1) veic un dokumentē visas vajadzīgās darbības, pārbaudes, testus, drošības novērtējumus vai uzdevumus, kā arī pierāda kompetentajai iestādei:

- (i) atbilstību paziņotajam sertificēšanas pamatam, izmaiņām piemērojamajām sertificēšanas specifikācijām, visām attiecīgajām drošības direktīvām un piemērojamajām Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu prasībām;
 - (ii) ka ne lidlaukam, nedz arī tā šķēršļu ierobežošanas un aizsardzības virsmām un citām ar lidlauku saistītām zonām nav iezīmju vai īpašību, kas padarītu tās nedrošas ekspluatācijai;
 - (iii) ka lidlauka lidojumu procedūras ir apstiprinātas;
- 2) norāda kompetentajai iestādei līdzekļus, ar kuriem pierādīta atbilstība;
 - 3) paziņo kompetentajai iestādei par atbilstību a) punkta 1) apakšpunktam.
- b) Lidlauka ekspluatants glabā attiecīgo projekta informāciju, piemēram, rasējumus, kā arī pārbaužu, testu un citus attiecīgus ziņojumus un saskaņā ar ADR.OR.D.035. panta noteikumiem pēc kompetentās iestādes pieprasījuma nodrošina to pieejamību kompetentajai iestādei.

ADR.OR.B.030 Sertifikāta noteikumi un sertifikāta turētāja tiesības

Lidlauka ekspluatants ievēro sertifikātam pievienotajos noteikumos paredzēto darbības jomu un tiesības.

ADR.OR.B.035 Sertifikāta derīguma uzturēšana

- a) Sertifikāts ir spēkā, kamēr:
 - 1) lidlauka ekspluatants pastāvīgi ievēro Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu attiecīgās prasības un lidlauks atbilst sertificēšanas pamatam, ņemot vērā ADR.OR.C.020. panta noteikumus par rīcību attiecībā uz konstatējumiem;
 - 2) saskaņā ar ADR.OR.C.015. pantu kompetentajai iestādei tiek nodrošināta piekļuve lidlauka ekspluatanta organizācijai, lai iestāde varētu izvērtēt pastāvīgu atbilstību Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu attiecīgajām prasībām;
 - 3) sertifikāts nav atcelts vai anulēts.
- b) Sertifikāta atcelšanas vai anulēšanas gadījumā to nekavējoties nosūta kompetentajai iestādei.

ADR.OR.B.037 Perona vadības dienesta deklarācijas derīguma uzturēšana

Perona vadības dienesta deklarācija, kas sagatavota atbilstīgi ADR.OR.B.060. pantam, ir spēkā, kamēr:

- a) perona vadības dienests un saistītie objekti pastāvīgi atbilst Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu attiecīgajām prasībām, ņemot vērā ADR.OR.C.020. panta noteikumus par rīcību attiecībā uz konstatējumiem;
- b) saskaņā ar ADR.OR.C.015. pantu kompetentajai iestādei tiek nodrošināta piekļuve perona vadības dienesta organizācijai, lai iestāde varētu izvērtēt pastāvīgu atbilstību Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu attiecīgajām prasībām;
- c) šo pakalpojumu sniedzējs nav atsaucis deklarāciju un kompetentā iestāde nav atsaukusi reģistrēto deklarāciju.

ADR.OR.B.040 Izmaiņas

- a) Par visām izmaiņām, kas attiecas uz:
- (1) sertifikāta noteikumiem, tā sertificēšanas pamatu un lidlauka drošībai būtisku aprīkojumu; vai
 - (2) nozīmīgiem lidlauka ekspluatanta pārvaldības sistēmas elementiem, kā noteikts ADR.OR.D.005. panta b) punktā;
- jāsaņem kompetentās iestādes iepriekšējs apstiprinājums.
- b) Attiecībā uz citām izmaiņām, par kurām saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem jāsaņem iepriekšējs apstiprinājums, lidlauka ekspluatants kompetentajā iestādē iesniedz pieteikumu apstiprinājumam un kompetentā iestāde izdod apstiprinājumu.
- c) Pieteikumu izmaiņām saskaņā ar a) un b) punktu iesniedz pirms to veikšanas, lai kompetentā iestāde varētu izvērtēt, vai izmaiņas pastāvīgi atbilst Regulai (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem, un vajadzības gadījumā grozīt sertifikātu un tam pievienotos sertifikāta noteikumus.
- Izmaiņas drīkst īstenot tikai tad, kad saskaņā ar ADR.AR.C.040. pantu ir saņemts oficiāls kompetentās iestādes apstiprinājums.
- Veicot izmaiņas, lidlauka ekspluatants darbojas saskaņā ar kompetentās iestādes apstiprinātajiem nosacījumiem.
- d) Izmaiņas, kas nav iepriekš jāapstiprina, ir jāveic un par tām kompetentajai iestādei jāpaziņo, kā noteikts kompetentās iestādes apstiprinātajā procedūrā saskaņā ar ADR.AR.C.035. panta g) punktu.
- e) Lidlauka ekspluatants kompetentajai iestādei iesniedz attiecīgos dokumentus saskaņā ar f) punktu un ADR.OR.E.005. pantu.
- f) Īstenojot ADR.OR.D.005. pantā noteikto pārvaldības sistēmu, lidlauka ekspluatants, kas ierosina lidlauka, tā ekspluatācijas, organizācijas vai pārvaldības sistēmas izmaiņas:
- 1) nosaka to mijiedarbību ar citām ietekmētajām personām, plāno un veic drošības novērtējumu, saskaņojot to ar šīm organizācijām;
 - 2) sistemātiski saskaņo pieņemumus un mazināšanas pasākumus ar visām ietekmētajām personām;
 - 3) gādā par izmaiņu, tai skaitā nepieciešamo mijiedarbību, visaptverošu novērtējumu;
 - 4) gādā, lai tiktu sagatavoti un dokumentēti pilnvērtīgi un derīgi argumenti, pierādījumi un drošības kritēriji, ar ko papildināt drošības novērtējumu, un lai šīs izmaiņas, kad vien saprātīgi iespējams, veicinātu drošības palielināšanos.

ADR.OR.B.050 Pastāvīga atbilstība Aģentūras sertificēšanas specifikācijām

Lidlauka ekspluatants pēc grozījumiem Aģentūras noteiktajās sertificēšanas specifikācijās:

- a) veic pārskatīšanu, lai noteiktu, vai kādas no sertificēšanas specifikācijām jāpiemēro lidlaukam;
- b) attiecīgā gadījumā sāk izmaiņu procesu saskaņā ar ADR.OR.B.040. pantu un īsteno vajadzīgās izmaiņas lidlaukā.

ADR.OR.B.060 Perona vadības dienestu deklarācija

- a) Perona vadības dienesti, kuriem ir atļauts paziņot par to spēju pildīt ar šiem pakalpojumiem saistītos pienākumus un par attiecīgajiem izpildes līdzekļiem, pēc tam, kad ar lidlauka ekspluatantu ir vienojušies par šo pakalpojumu sniegšanu lidlaukā:
- 1) kompetentajai iestādei iesniedz visu vajadzīgo informāciju un paziņo par savu atbilstību visām piemērojamajām Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu prasībām, izmantojot kompetentās iestādes izveidotu veidlapu;
 - 2) kompetentajai iestādei iesniedz sarakstu, kur norāda alternatīvus līdzekļus atbilstības panākšanai, kas izmantoti saskaņā ar ADR.OR.A.015. panta b) punktu;
 - 3) nodrošina pastāvīgu atbilstību piemērojamajām prasībām un deklarācijā sniegtajai informācijai;
 - 4) informē kompetento iestādi par visām deklarāciju vai izmantoto līdzekļu atbilstības panākšanai izmaiņām, iesniedzot grozītu deklarāciju;
 - 5) sniedz pakalpojumus saskaņā ar lidlauka rokasgrāmatu un ievēro visus tās attiecīgos noteikumus.
- b) Pirms šo pakalpojumu pārtraukšanas perona vadības dienests par to informē kompetento iestādi un lidlauka ekspluatantu.

ADR.OR.B.065 Ekspluatācijas pārtraukšana

Ekspluatants, kas grasās pārtraukt lidlauka ekspluatāciju:

- a) iespējami drīz par to informē kompetento iestādi;
- b) par to paziņo attiecīgajam Aeronavigācijas informācijas dienestam;
- c) ekspluatācijas pārtraukšanas dienā atdod sertifikātu kompetentajai iestādei;
- d) nodrošina attiecīgus pasākumus, lai nepieļautu, ka gaisa kuģis neplānoti izmanto lidlauku, ja vien kompetentā iestāde nav apstiprinājusi šā lidlauka izmantošanu citiem nolūkiem.

C APAKŠDAĻA – LIDLAUKA EKSPLUATANTA PAPILDPIENĀKUMI (ADR.OR.C)

ADR.OR.C.005 Lidlauka ekspluatanta pienākumi

- a) Lidlauka ekspluatants atbild par lidlauka drošu ekspluatāciju un tehnisko apkopi saskaņā ar:
- (1) Regulu (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem;
 - (2) tā sertifikāta noteikumiem;
 - (3) lidlauka rokasgrāmatas saturu;
 - (4) citām lidlaukā pieejamām lidlauka aprīkojuma rokasgrāmatām, ja tādas ir bijušas spēkā.
- (b) Lidlauka ekspluatants nodrošina:
- 1) aeronavigācijas pakalpojumus, kas atbilst lidlauka satiksmes līmenim un ekspluatācijas apstākļiem;
 - 2) lidojuma procedūru izstrādi un uzturēšanu atbilstīgi piemērojamajām prasībām; tieši vai noslēdzot vienošanos ar organizācijām, kas sniedz šādus pakalpojumus.
- (c) Lidlauka ekspluatants saskaņo informāciju ar kompetento iestādi, lai nodrošinātu, ka attiecināmā gadījumā lidlauka rokasgrāmatā iekļauta būtiska informācija par gaisa kuģa drošību un ka tā ir atbilstoši publicēta. Tai skaitā jāiekļauj:
- 1) noteiktie atbrīvojumi vai atkāpes no piemērojamajām prasībām;
 - 2) noteikumi, par kuriem saskaņā ar sertifikācijas pamatu kompetentā iestāde akceptēja līdzvērtīgu drošības līmeni;
 - 3) īpaši nosacījumi un ierobežojumi par lidlauka izmantošanu.
- (d) Ja lidlaukā rodas nedroši apstākļi, lidlauka ekspluatants bez nepamatotas kavēšanās veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nepieļautu, ka gaisa kuģi izmanto tās lidlauka daļas, kas, kā konstatēts, apdraud drošību.

ADR.OR.C.015 Piekļuve

Lai konstatētu atbilstību Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu attiecīgajām prasībām, lidlauka ekspluatants vai perona vadības dienests gādā, lai ikviena kompetentās iestādes pilnvarotā persona varētu:

- a) piekļūt visām telpām, dokumentiem, pierakstiem, datiem, procedūrām vai citiem materiāliem, kas saistīti ar ekspluatanta darbību atbilstīgi sertifikācijai vai deklarācijai, līgumiski vienojoties par to vai ne;
- b) veikt visas darbības, pārbaudes, testus, novērtējumus vai uzdevumus, ko kompetentā iestāde uzskata par vajadzīgiem, vai piedalīties tajos.

ADR.OR.C.020 Konstatējumi un korigējošas darbības

Saņemot paziņojumu par konstatējumiem, lidlauka ekspluatants vai perona vadības dienests:

- a) nosaka neatbilstības galveno iemeslu;
- b) izstrādā korigējošās rīcības plānu;
- c) kompetentās iestādes noteiktajā periodā, kā paredzēts ADR.AR.C.055. panta d) punktā, pierāda tai, ka korigējošās darbības ir īstenotas.

ADR.OR.C.025 Tūlītēja reakcija uz drošības problēmām — atbilstība drošības direktīvām

Lidlauka ekspluatants vai perona vadības dienests īsteno visus drošības pasākumus, arī drošības direktīvas, ko kompetentā iestāde tam uzdevusi īstenot saskaņā ar ADR.AR.A.030. panta c) punktu un ADR.AR.A.040. pantu.

ADR.OR.C.030 Ziņošana par notikumiem

- a) a) Lidlauka ekspluatants un perona vadības dienests kompetentajai iestādei, un citām organizācijām, ko noteikusi valsts, kurā atrodas lidlauks, sniedz informāciju par visiem nelaimes gadījumiem, būtiskiem incidentiem vai notikumiem, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 996/2010⁴ un Direktīvā 2003/42/EK⁵.
- b) Neskarot a) punktu, ekspluatants kompetentajai iestādei un par gaisa kuģa aprīkojuma konstrukciju atbildīgajai organizācijai paziņo par nepareizu darbību, tehniskiem defektiem, tehnisko ierobežojumu pārsniegšanu un notikumiem vai par citiem nestandarta apstākļiem, kas apdraudējuši vai var apdraudēt drošību un nav izraisījuši nelaimes gadījumus vai būtiskus incidentus.
- c) Neskarot Regulas (ES) Nr. 996/2010 un Direktīvas 2003/42/EK, Komisijas Regulas (EK) Nr. 1321/2007⁶ un Komisijas Regulas (EK) Nr. 1330/2007⁷ noteikumus, a) un b) punktā minētos ziņojumus sagatavo kompetentās iestādes noteiktajā formā un veidā, un tajos ir visa attiecīgā informācija par apstākļiem, kādi zināmi lidlauka ekspluatantam vai perona vadības dienestam.
- d) Ziņojumi jāsniedz iespējami drīz, taču jebkurā gadījumā 72 stundu laikā no brīža, kad lidlauka ekspluatants vai perona vadības dienests konstatējis konkrētos apstākļus, par kuriem tiek informēts ziņojumā, ja vien nav radusies izņēmuma situācija, kuras dēļ to nevar to izdarīt.
- e) Vajadzības gadījumā lidlauka ekspluatants vai perona vadības dienests sagatavo papildu ziņojumu, lai sniegtu informāciju par plānotajām darbībām, ar ko novērst līdzīgus atgadījumus nākotnē, tiklīdz šīs darbības būs noteiktas. Šo ziņojumu sagatavo kompetentās iestādes noteiktajā formā un veidā.

ADR.OR.C.040 Ugunsbīstamība

Lidlauka ekspluatants izveido un īsteno procedūras, lai aizliegtu:

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 996/2010 (2010. gada 20. oktobris) par nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanu un novēršanu civilajā aviācijā un ar ko atceļ Direktīvu 94/56/EK (OV L 295, 12.11.2010., 35. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/42/EK (2003. gada 13. jūnijs) attiecībā uz ziņošanu par notikumiem civilajā aviācijā (OV L 167, 04.07.2003., 23. lpp.).

⁶ OV L 294, 13.11.2007., 3. lpp.

⁷ OV L 295, 14.11.2007., 7. lpp.

- a) smēķēšanu lidlauka kustības zonā, citās operatīvajās zonās vai zonās, kur glabā degvielu vai citus uzliesmojošus materiālus;
- b) atklātas liesmas radīšanu vai tādu darbību veikšanu, kas izraisītu ugunsbīstamību:
 - 1) lidlauka zonās, kur glabā degvielu vai citus uzliesmojošus materiālus;
 - 2) lidlauka kustības zonā vai citās operatīvajās zonās, ja vien to nav atļāvis lidlauka ekspluatants.

ADR.OR.C.045 Alkohola, psihoaktīvu vielu un medikamentu lietošana

- a) a) Lidlauka ekspluatants sagatavo un pieņem politikas nostādnes ar noteiktām prasībām par alkohola, psihoaktīvu vielu un medikamentu patēriņu, ko piemēro:
 - 1) darbiniekiem, kas piedalās lidlauka ekspluatācijas, glābšanas un ugunsdzēsības, kā arī tehniskās apkopes darbībās;
 - 2) nepavadītām personām, kas darbojas lidlauka kustības zonā vai citās operatīvajās zonās.
- b) Politikas nostādnēs šīm personām prasa:
 - 1) nelietot alkoholu darba laikā;
 - 2) nepildīt darba pienākumus:
 - (i) alkohola vai psihoaktīvu vielu radītajā ietekmē;
 - (ii) nekādu tādu medikamentu ietekmē, kuru iedarbība uz darbinieka spējām var apdraudēt drošību.

D APAKŠDAĻA – PĀRVALDĪBA (ADR.OR.D)

ADR.OR.D.005 Pārvaldības sistēma

- (a) Lidlauka ekspluatants īsteno un uztur pārvaldības sistēmu, integrējot drošības pārvaldības sistēmu.
- (b) Pārvaldības sistēmā ir šādi elementi:
 - 1) skaidri noteikti lidlauka ekspluatanta atbildības un pakļautības virzieni, piemēram, tieša pakļautība vecākajam vadības līmenim drošības jautājumos;
 - 2) lidlauka ekspluatanta vispārējās drošības filozofijas un principu apraksts, ko dēvē par drošības politiku un ko apstiprinājis atbildīgais vadītājs;
 - 3) oficiāls process, kas nodrošina ekspluatācijas apdraudējumu noteikšanu;
 - 4) oficiāls process, kas nodrošina ar lidlauka ekspluatāciju saistītu drošības risku analīzi, novērtēšanu un mazināšanu;
 - 5) līdzekļi, ar ko pārbaudīt lidlauka ekspluatanta organizācijas drošības rezultātu atbilstību drošības pārvaldības sistēmas drošības rādītājiem un drošības mērķiem, kā arī apstiprināt drošības riska kontroles procedūru efektivitāti;
 - 6) oficiāls process, ar ko:
 - (i) apzināt lidlauka ekspluatanta organizācijas, pārvaldības sistēmas, lidlauka vai tā ekspluatācijas izmaiņas, kas var ietekmēt ieviestos procesus, procedūras un pakalpojumus;
 - (ii) pirms izmaiņu ieviešanas aprakstīt pasākumus, ar ko tiks garantēta drošība;
 - (iii) likvidēt vai mainīt drošības riska kontroles procedūras, kas ekspluatācijas vides izmaiņu dēļ vairs nav vajadzīgas vai efektīvas;
 - (7) oficiāli procesi, ar ko pārskatīt a) punktā minēto pārvaldības sistēmu, noteikt iemeslus, kuru dēļ drošības pārvaldības sistēmas darbība neatbilst standartam, noteikt šādas standartam neatbilstošas darbības ietekmi uz ekspluatāciju un novērst vai mazināt šādus iemeslus;
 - (8) drošības mācību programma, ar ko nodrošina lidlauka ekspluatācijas, glābšanas un ugunsdzēsības, tehniskās apkopes un pārvaldības darbībās iesaistīto darbinieku pietiekamu apmācību un kompetenci, lai pildītu ar drošības pārvaldības sistēmu saistītos pienākumus;
 - (9) oficiāli drošības komunikācijas līdzekļi, ar ko nodrošināt darbinieku pilnīgu informētību par drošības pārvaldības sistēmu, nodot informāciju, kas ietekmē drošību, un paskaidrot, kāpēc tiek veiktas konkrētas drošības darbības un kāpēc tiek izveidotas vai mainītas drošības procedūras;
 - (10) drošības pārvaldības sistēmas saskaņošana ar lidlauka plānu reaģēšanai ārkārtas situācijās; un lidlauka plāna reaģēšanai ārkārtas situācijās saskaņošana ar attiecīgajiem to organizāciju plāniem, ar kurām lidlaukam jāsadarbojas, sniedzot lidlauka pakalpojumus;
 - (11) oficiāls process, ar ko uzraudzīt organizācijas atbilstību attiecīgajām prasībām un procedūru piemērotību.
- (c) Lidlauka ekspluatants dokumentē visus pārvaldības sistēmas galvenos procesus.

- (d) Pārvaldības sistēma atbilst organizācijas lielumam un tās darbībām, ņemot vērā ar tām saistītos apdraudējumus un riskus.
- (e) Ja lidlauka ekspluatantam ir arī sertifikāts, ar ko atļauj sniegt aeronavigācijas pakalpojumus, tas gādā, lai pārvaldības sistēma attiektos uz visām ekspluatanta sertifikātu darbības jomām.

ADR.OR.D.007 Aeronavigācijas datu un aeronavigācijas informācijas pārvaldība

- (a) Īstenojot pārvaldības sistēmu, lidlauka ekspluatants īsteno un uztur arī kvalitātes vadības sistēmu, kas attiecas uz:
 - (1) tā darbībām saistībā ar aeronavigācijas datiem;
 - (2) tā darbībām saistībā ar aeronavigācijas informācijas sniegšanu.
- (b) Lidlauka ekspluatants nosaka procedūras, ar ko īstenot drošības un nekaitīguma pārvaldības mērķus:
 - 1) aeronavigācijas datu darbību jomā;
 - 2) aeronavigācijas informācijas sniegšanas darbību jomā.

ADR.OR.D.010 Līgumiskas darbības

- a) Līgumiskas darbības nozīmē visas lidlauka ekspluatanta sertifikāta noteikumu darbības jomā ietilpstošās darbības, ko veic citas organizācijas, kas ir sertificētas izpildīt šādas darbības vai — gadījumā, ja tās nav sertificētas, — darbojas saskaņā ar lidlauka ekspluatanta apstiprinājumu. Vienojoties par ārpakalpojumu vai slēdzot pirkuma līgumu par daļu no savām darbībām, lidlauka ekspluatants gādā, lai pakalpojums, aprīkojums vai sistēma, par ko noslēgts līgums vai veikts pirkums, atbilstu piemērojamajām prasībām.
- b) Ja lidlauka ekspluatants slēdz līgumu, lai daļu no savām darbībām uzticētu citai organizācijai, kas saskaņā ar šo daļu nav sertificēta veikt šādas darbības, nolīgta organizācija darbojas saskaņā ar lidlauka ekspluatanta apstiprinājumu un tā uzraudzībā. Lidlauka ekspluatants gādā, lai kompetentā iestāde varētu piekļūt nolīgtajai organizācijai un noteikt tās pastāvīgu atbildību piemērojamajām prasībām.

ADR.OR.D.015 Prasības darbiniekiem

- (a) Lidlauka ekspluatants norīko atbildīgo vadītāju, kas ir pilnvarots gādāt, lai visām darbībām būtu finansējums un tās veiktu saskaņā ar piemērojamajām prasībām. Atbildīgais vadītājs atbild par efektīvas pārvaldības sistēmas izveidi un uzturēšanu.
- (b) Lidlauka ekspluatants ieceļ personas, kas atbild par šādu jomu pārvaldību un uzraudzību:
 - (1) lidlauka operatīvie pakalpojumi;
 - (2) lidlauka tehniskā apkope.
- c) Lidlauka ekspluatants ieceļ personu vai personu grupu, kas atbild par drošības pārvaldības sistēmas izstrādi, uzturēšanu un ikdienas pārvaldību.

Šīs personas darbojas neatkarīgi no citiem organizācijas vadītājiem, tām ir tieši pieejams atbildīgais vadītājs un vadītājs, kas atbild par attiecīgajiem drošības jautājumiem, un tās strādā atbildīgā vadītāja pakļautībā.
- (d) Lidlauka ekspluatanta rīcībā ir pietiekams kvalificētu darbinieku skaits, lai plānotos uzdevumus un darbības varētu veikt saskaņā ar piemērojamajām prasībām.

- (e) Lidlauka ekspluatants, ņemot vērā organizācijas struktūru un darbinieku skaitu, iecel pietiekami daudz darbinieku, kas atbild par noteikto pienākumu un uzdevumu izpildes uzraudzību.
- (f) Lidlauka ekspluatants gādā, lai darbinieki, kas iesaistīti lidlauka ekspluatācijas, tehniskās apkopes un pārvaldības darbībās, ir atbilstoši apmācīti saskaņā ar mācību programmu.

ADR.OR.D.017 Mācību un kvalifikācijas pārbaudes programmas

- a) Lidlauka ekspluatants izveido un īsteno mācību programmu darbiniekiem, kas iesaistīti lidlauka ekspluatācijas, tehniskās apkopes un pārvaldības darbībās.
- (b) Lidlauka ekspluatants nodrošina, ka nepavadītās personas, kas darbojas lidlauka kustības zonā vai citās operatīvajās zonās, ir atbilstoši apmācīti.
- (c) Lidlauka ekspluatants gādā, lai personas, kas minētas iepriekš a) un b) punktos, ir pierādījušas spēju pildīt tām uzticētos pienākumus pietiekami regulārās kvalifikācijas pārbaudēs, lai nodrošinātu pastāvīgu kompetenci.
- (d) Lidlauka ekspluatants gādā, lai:
 - (1) mācību programmas īstenošanai ir pieejami pietiekami kvalificēti un pieredzējuši instruktori un novērtētāji; un
 - (2) mācību nodrošināšanai ir pieejamas mācībām piemērotas telpas un līdzekļi.
- e) Lidlauka ekspluatants:
 - 1) veic attiecīgo kvalifikācijas, mācību un kvalifikācijas pārbaudes programmu uzskaiti, lai pierādītu šīs prasības īstenošanu;
 - 2) pēc pieprasījuma dara šo uzskaiti pieejamu attiecīgajiem darbiniekiem;
 - 3) ja attiecīgajai personai ir cits darba devējs, pēc pieprasījuma uzskaiti par šo personu dara pieejamu tās darba devējam.

ADR.OR.D.020 Prasības par telpām

- (a) Lidlauka ekspluatants gādā, lai tā darbiniekiem vai darbiniekiem, kuru darba devēji ir personas, ar ko ekspluatants noslēdzis līgumu par lidlauka ekspluatācijas un tehniskās apkopes pakalpojumiem, tiktu ierādītas pienācīgas un atbilstīgas telpas.
- (b) Lidlauka ekspluatants saskaņā ar tehniskajām instrukcijām nosaka attiecīgas lidlauka zonas, kas izmantojamas to bīstamo preču uzglabāšanai, ko pārvadā caur lidlauku.

ADR.OR.D.025 Saskaņošana ar citām organizācijām

Lidlauka ekspluatants:

- (a) gādā, lai lidlauka pārvaldības sistēmā būtu paredzēta saskaņošana un mijiedarbība ar visu to organizāciju drošības procedūrām, kas darbojas vai sniedz pakalpojumus lidlaukā;
- (b) pārlicinās, vai šīs organizācijas ir ieviesušas drošības procedūras, lai ievērotu gan Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu piemērojamās prasības, gan arī lidlauka rokasgrāmatā paredzētās prasības.

ADR.OR.D.027 Drošības programmas

Lidlauka ekspluatants:

- (a) izveido, vada un īsteno programmas, ar ko veicināt drošību un būtiskas, ar drošību saistītas informācijas apmaiņu;
- (b) pieprasa, ka šajās programmās līdzdarbojas organizācijas, kas darbojas vai sniedz pakalpojumus lidlaukā.

ADR.OR.D.030 Drošības ziņošanas sistēma

- (a) Lidlauka ekspluatants izveido un īsteno drošības ziņošanas sistēmu, ko lieto visi darbinieki un organizācijas, kas darbojas vai sniedz pakalpojumus lidlaukā, lai veicinātu drošību lidlaukā un tā drošu izmantošanu.
- (b) Lidlauka ekspluatants saskaņā ar ADR.OR.D.005. panta b) punkta 3) apakšpunktu:
 - 1) prasa, lai a) punktā minētie darbinieki un organizācijas izmantotu drošības ziņošanas sistēmu obligātai ziņošanai par visiem nelaimes gadījumiem, būtiskiem incidentiem un notikumiem;
 - 2) gādā, lai drošības ziņošanas sistēmu varētu izmantot brīvprātīgai ziņošanai par visiem defektiem, bojājumiem un drošības apdraudējumiem, kas varētu ietekmēt drošību.
- (c) Drošības ziņošanas sistēma aizsargā ziņotāja identitāti, veicina brīvprātīgu ziņošanu, tajā iestrādāta iespēja ziņojumus iesniegt anonīmi.
- (d) Lidlauka ekspluatants:
 - 1) reģistrē visus iesniegtos ziņojumus;
 - 2) attiecīgi analizē un novērtē ziņojumus, lai novērstu drošības nepilnības un noteiktu tendences;
 - 3) gādā, lai visas organizācijas, kas darbojas vai sniedz pakalpojumus lidlaukā un ir saistītas ar drošību, piedalītos šo ziņojumu analizēšanā un lai tiktu īstenoti visi noteiktie koriģējošie un/vai profilaktiskie pasākumi;
 - 4) attiecīgā gadījumā veic ar ziņojumiem saistītu izmeklēšanu;
 - 5) ievērojot "taisnīguma kultūras" principus, atturas no vainas piedēvēšanas.

ADR.OR.D.035 Uzskaitē

- (a) Lidlauka ekspluatants izveido pienācīgu uzskaites sistēmu, kas attiecas uz visām tā darbībām, ko veic saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumiem.
- (b) Uzskaites formāts ir noteikts lidlauka rokasgrāmatā.
- (c) Dokumenti jāglabā tā, lai tos pasargātu no bojājumiem, izmaiņām un zādzībām.
- (d) Dokumentus glabā vismaz piecus gadus, izņemot tālāk minētos dokumentus, kam piemēro šādus noteikumus:
 - 1) lidlauka sertificēšanas pamats, izmantotie alternatīvie līdzekļi atbilstības panākšanai un pašreizējais(-ie) lidlauka vai lidlauka ekspluatanta sertifikāts(-i) — visu sertifikāta derīguma termiņu;
 - 2) vienošanās ar citām organizācijām — kamēr attiecīgā vienošanās ir spēkā;

- 3) lidlauka aprīkojuma vai lidlaukā izmantoto sistēmu rokasgrāmatas — kamēr izmanto lidlaukā;
 - 4) drošības novērtējuma ziņojumi — sistēmas/procedūras/darbības darbmūžu;
 - 5) darbinieku mācību, kvalifikācijas un medicīniskie dokumenti, kā arī kvalifikācijas pārbaudes — attiecīgā gadījumā vismaz četrus gadus pēc nodarbinātības pārtraukšanas vai līdz brīdim, kad kompetentā iestāde ir veikusi revīziju par attiecīgo nodarbinātības jomu;
 - 6) pašreizējā apdraudējumu reģistra versija.
- (e) Uz visiem dokumentiem attiecina piemērojamus datu aizsardzības tiesību aktus.

E APAKŠDAĻA – LIDLAUKA ROKASGRĀMATA UN DOKUMENTĀCIJA (ADR.OR.E)

ADR.OR.E.005 Lidlauka rokasgrāmata

- a) Lidlauka ekspluatants izveido un uztur lidlauka rokasgrāmatu.
- b) Lidlauka rokasgrāmatas saturs atspoguļo sertificēšanas pamatu un attiecīgi vai nu šajā daļā, vai arī ADR.OPS daļā noteiktās prasības un nav pretrunā sertifikāta noteikumiem. Lidlauka rokasgrāmatā iekļauj vai atsaucas uz visu vajadzīgo informāciju par lidlauka, tā aprīkojuma, kā arī tā šķēršļu ierobežošanas un aizsardzības virsmu un visu pārējo ar lidlauku saistīto zonu drošu izmantošanu, ekspluatāciju un tehnisko apkopi.
- c) Lidlauka rokasgrāmatu var izdot atsevišķās daļās.
- d) Lidlauka ekspluatants gādā, lai visi lidlauka darbinieki un visi pārējie attiecīgo organizāciju darbinieki viegli varētu piekļūt tām lidlauka rokasgrāmatas daļām, kas attiecas uz viņu pienākumiem un atbildības jomu, un tiktu informēti par visām ar viņu pienākumiem saistītajām izmaiņām.
- e) Lidlauka ekspluatants:
 - 1) kompetentajai iestādei iesniedz paredzētos lidlauka rokasgrāmatas grozījumus un labojumus, par ko saskaņā ar ADR.OR.B.040. pantu jāsaņem iepriekšējs apstiprinājums pirms to spēkā stāšanās datuma, un gādā, lai tie nestātos spēkā pirms kompetentās iestādes apstiprinājuma saņemšanas; vai
 - 2) kompetentajai iestādei iesniedz paredzētos lidlauka rokasgrāmatas grozījumus un labojumus pirms to stāšanās spēkā datuma, ja par ierosināto lidlauka rokasgrāmatas grozījumu vai labojumu saskaņā ar ADR.OR.B.040. panta d) punktu un ADR.OR.B.015. panta b) punktu ir tikai jāpaziņo kompetentajai iestādei.
- f) Neskarot e) punktu, ja grozījumi vai labojumi vajadzīgi drošības apsvērumu dēļ, tos var publicēt un piemērot nekavējoties, bet ar nosacījumu, ka ir iesniegts pieteikums vajadzīgā apstiprinājuma saņemšanai.
- g) Lidlauka ekspluatants:
 - 1) pārskata lidlauka rokasgrāmatas saturu un vajadzības gadījumā nodrošina tā atjaunināšanu un grozīšanu;
 - 2) veic visus kompetentās iestādes prasītos grozījumus un labojumus; un
 - 3) informē visus lidlauka darbiniekus un pārējos attiecīgo organizāciju darbiniekus par izmaiņām, kas attiecas uz viņu pienākumiem.
- h) Lidlauka ekspluatants gādā, lai citos apstiprinātos dokumentos iekļautā informācija un visi tās grozījumi būtu precīzi atspoguļoti lidlauka rokasgrāmatā. Šī prasība neaizliedz lidlauka ekspluatantam lidlauka rokasgrāmatā publicēt piesardzīgākus datus un procedūras.
- i) Lidlauka ekspluatants gādā, lai:
 - 1) lidlauka rokasgrāmatas valoda būtu pieņemama kompetentajai iestādei;
 - 2) visi darbinieki varētu lasīt un saprast to lidlauka rokasgrāmatas daļu valodu, kurās aprakstīti viņu pienākumi un atbildības jomas.
- j) Lidlauka ekspluatants gādā, lai:
 - 1) lidlauka rokasgrāmatu apstiprinātu lidlauka atbildīgais vadītājs;

- 2) lidlauka rokasgrāmata būtu drukātā vai elektroniskā formātā un viegli pārskatāma;
 - 3) lidlauka rokasgrāmatai piemērotu un tajā izmantotu versiju kontroles pārvaldības sistēmu;
 - 4) lidlauka rokasgrāmatā būtu ievēroti cilvēkfaktora principi un tā būtu sakārtota tādā veidā, kas atvieglo tās sagatavošanu, izmantošanu un pārskatīšanu.
- (l) Lidlauka ekspluatants lidlaukā glabā vismaz vienu pašreizējās lidlauka rokasgrāmatas pilnīgo versiju un dara to pieejamu kompetentās iestādes pārbaudei.
- (m) Lidlauka rokasgrāmatas saturu veido:
- 1) vispārīgā daļa;
 - 2) prasības par lidlauka pārvaldības sistēmu, kvalifikāciju un mācībām;
 - 3) informācija par lidlauka teritoriju;
 - 4) informācija par lidlauku, kas jāsniedz Aeronavigācijas informācijas dienestam;
 - 5) informācija par lidlauka ekspluatācijas procedūrām, tā aprīkojumu un drošības pasākumiem.

ADR.OR.E.010 Prasības par dokumentāciju

- a) Lidlauka ekspluatants nodrošina citu vajadzīgo dokumentu un to grozījumu pieejamību.
- b) Lidlauka ekspluatants ir gatavs nekavējoties izplatīt ekspluatācijas norādījumus un citu informāciju.

III PIELIKUMS

Ekspluatācijas prasību daļa — lidlauki (ADR.OPS daļa)

A APAKŠDAĻA — DATI PAR LIDLAAUKU (ADR.OPS.A)

ADR.OPS.A.005 Dati par lidlauku

Lidlauka ekspluatants:

- a) nosaka, dokumentē un uztur datus par lidlauku un pieejamajiem pakalpojumiem;
- b) sniedz datus par lidlauku un pieejamajiem pakalpojumiem attiecīgajiem lietotājiem, kā arī gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējiem un aeronavigācijas informācijas dienestiem.

ADR.OPS.A.010 Prasības par datu kvalitāti

Lidlauka ekspluatants ir noslēdzis oficiālu vienošanos ar organizācijām, ar kurām tas apmainās aeronavigācijas datiem un/vai aeronavigācijas informāciju.

- a) Lidlauka ekspluatants nodrošina visu datu par lidlauku un pieejamajiem pakalpojumiem prasīto kvalitāti un integritāti.
- b) Pēc datu par lidlauku un pieejamajiem pakalpojumiem publicēšanas lidlauka ekspluatants:
 - 1) uzrauga datus par lidlauku un pieejamajiem pakalpojumiem, ko sagatavojis lidlauka ekspluatants un izplatījuši attiecīgie gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēji un aeronavigācijas informācijas dienesti;
 - 2) informē attiecīgos aeronavigācijas informācijas pakalpojumu sniedzējus par visām izmaiņām, kas jāveic, lai nodrošinātu lidlauka ekspluatanta sagatavoto datu par lidlauku un pieejamajiem pakalpojumiem pareizību un pilnīgumu;
 - 3) informē attiecīgos gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējus un aeronavigācijas informācijas dienestus, ja publicētie lidlauka ekspluatanta sagatavotie dati ir nepareizi vai neatbilstīgi.

ADR.OPS.A.015 Lidlauku ekspluatantu un aeronavigācijas informācijas dienestu koordinēšana

- a) Lai aeronavigācijas informācijas dienestiem nodrošinātu informāciju, kas tiem vajadzīga, sniedzot jaunāko pirmslidojuma informāciju un lidojuma laikā vajadzīgo informāciju, lidlauka ekspluatants attiecīgajiem dienestiem ar minimālu kavēšanos veic pasākumus, lai sniegtu informāciju par:
 - 1) lidlauka apstākļiem, defektīvu gaisa kuģu aizvešanu, glābšanas un ugunsdzēsības darbībām, vizuālās nolaišanās slīpuma indikatoru sistēmām;
 - 2) lidlauka saistīto iekārtu, pakalpojumu un navigācijas līdzekļu operatīvo statusu;
 - 3) visu citu, kas uzskatāms par ekspluatācijai nozīmīgu.
- b) Pirms ieviest aeronavigācijas sistēmas izmaiņas, lidlauka ekspluatants pienācīgi ņem vērā laika periodu, kas attiecīgajiem aeronavigācijas informācijas pakalpojumu sniedzējiem vajadzīgs, lai sagatavotu, izveidotu un izdotu attiecīgo izplatāmo materiālu.

B APAKŠDAĻA – LIDLAUKA OPERATĪVIE PAKALPOJUMI, APRĪKOJUMS UN IEKĀRTAS (ADR.OPS.B)

ADR.OPS.B.001 Pakalpojumu sniegšana

Šā pielikuma B apakšdaļā noteiktos pakalpojumus lidlaukā tieši vai netieši sniedz lidlauka ekspluatants.

ADR.OPS.B.005 Lidlauka avārijas situāciju plāns

Lidlauka ekspluatants izstrādā un īsteno lidlauka avārijas situāciju plānu:

- a) kas atbilst lidlaukā veiktajām gaisa kuģu ekspluatācijas darbībām un citām darbībām;
- b) kur paredzēta attiecīgo organizāciju reakcijas uz ārkārtas situāciju lidlaukā vai tā apkārtnē koordinēšana;
- c) kur paredzētas procedūras, ar ko periodiski pārbaudīt plāna piemērotību un nodrošinātos rezultātus un tādējādi uzlabot tā efektivitāti.

ADR.OPS.B.010 Glābšanas un ugunsdzēsības dienests

- a) Lidlauka ekspluatants gādā, lai:
 - 1) lidlaukā būtu glābšanas un ugunsdzēsības iekārtas, aprīkojums un dienests;
 - 2) būtu savlaicīgi pieejams pienācīgs aprīkojums, ugunsdzēsības līdzekļi, kā arī pietiekams darbinieku skaits;
 - 3) glābšanas un ugunsdzēsības darbinieki būtu pietiekami apmācīti, aprīkoti un kvalificēti darbam lidlauka vidē;
 - 4) glābšanas un ugunsdzēsības darbinieki, kam varbūt būs jārikojas aviācijas ārkārtas situācijās, pierādītu, ka viņiem ir pietiekami laba veselība, lai atbilstīgi savam darbības veidam varētu apmierinoši pildīt attiecīgos pienākumus.
- b) Lidlauka ekspluatants izveido un īsteno mācību programmu darbiniekiem, kas iesaistīti glābšanas un ugunsdzēsības darbībās lidlaukā.
- c) Lidlauka ekspluatants īsteno pietiekami regulāras kvalifikācijas pārbaudes, lai nodrošinātu pastāvīgu kompetenci.
- d) Lidlauka ekspluatants gādā, lai:
 - (1) mācību programmas īstenošanai ir pieejami pietiekami kvalificēti un pieredzējuši instruktori un novērtētāji; un
 - (2) mācību nodrošināšanai ir pieejamas mācībām piemērotas telpas un līdzekļi.
- e) Lidlauka ekspluatants:
 - (1) veic attiecīgo kvalifikācijas, mācību un kvalifikācijas pārbaudes programmu uzskaiti, lai pierādītu šīs prasības īstenošanu;
 - (2) pēc pieprasījuma dara šo uzskaiti pieejamu attiecīgajiem darbiniekiem;
 - (3) ja attiecīgajai personai ir cits darba devējs, pēc pieprasījuma uzskaiti par šo personu dara pieejamu tās darba devējam.

- f) Lai neparedzētu apstākļu dēļ īslaicīgi pazeminātu lidlauka glābšanas un ugunsdzēsības dienesta nodrošināto aizsardzības līmeni, nav vajadzīgs kompetentās iestādes iepriekšējs apstiprinājums.

ADR.OPS.B.015 Kustības zonas un ar to saistīto iekārtu uzraudzība un pārbaude

- a) Lidlauka ekspluatants uzrauga kustības zonas stāvokli un ar to saistīto iekārtu operatīvo statusu, kā arī ziņo attiecīgajiem gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējiem un aeronavigācijas informācijas dienestiem par īslaicīgām vai pastāvīgām problēmām, kas ietekmē ekspluatāciju.
- b) Lidlauka ekspluatants regulāri pārbauda kustības zonu un ar to saistītās iekārtas.

ADR.OPS.B.020 Riska mazināšana sadursmēs ar savvaļas dzīvniekiem

Lidlauka ekspluatants:

- a) novērtē savvaļas dzīvnieku radīto apdraudējumu lidlaukā un tā apkārtnē;
- b) izveido līdzekļus un procedūras, ar ko lidlaukā līdz minimumam samazināt savvaļas dzīvnieku un gaisa kuģa sadursmju varbūtību;
- c) informē attiecīgo iestādi, ja novērtējums par savvaļas dzīvniekiem liecina, ka lidlauka apkārtnē ir apstākļi, kas veicina savvaļas dzīvnieku radītu apdraudējumu.

ADR.OPS.B.025 Transportlīdzekļu ekspluatācija

Lidlauka ekspluatants izveido un īsteno procedūras, ar ko nodrošināt visu transportlīdzekļu vadītāju, kas darbojas kustības zonā, mācības, novērtēšanu un apstiprināšanu.

ADR.OPS.B.030 Zemes vadības sistēma

Lidlauka ekspluatants nodrošina zemes vadības sistēmas darbību lidlaukā.

ADR.OPS.B.035 Ekspluatācija ziemas apstākļos

Lidlauka ekspluatants gādā, lai būtu izveidoti un īstenoti līdzekļi un procedūras, ar ko garantēt drošu lidlauka ekspluatāciju ziemas apstākļos.

ADR.OPS.B.040 Ekspluatācija naktī

Lidlauka ekspluatants gādā, lai būtu izveidoti un īstenoti līdzekļi un procedūras, ar ko garantēt drošus apstākļus lidlauka ekspluatācijai naktī.

ADR.OPS.B.045 Eksploatācija sliktas redzamības apstākļos

- a) Lidlauka ekspluatants gādā, lai būtu izveidoti un īstenoti līdzekļi un procedūras, ar ko garantēt drošus apstākļus lidlauka eksploatācijai sliktas redzamības apstākļos.
- b) Par sliktas redzamības procedūrām jāsaņem kompetentās iestādes iepriekšējs apstiprinājums.

ADR.OPS.B.050 Eksploatācija nelabvēlīgos laikapstākļos

Lidlauka ekspluatants gādā, lai būtu izveidoti un īstenoti līdzekļi un procedūras, ar ko garantēt drošu lidlauka eksploatāciju nelabvēlīgos laikapstākļos.

ADR.OPS.B.055 Degvielas kvalitāte

Lidlauka ekspluatants pārbauda, vai organizācijas, kas ir iesaistītas degvielas uzglabāšanā un padevē gaisa kuģim, ir ieviesušas procedūras, ar ko nodrošināt gaisa kuģim nepiesārņotu un attiecīgām specifikācijām atbilstīgu degvielu.

ADR.OPS.B.065 Vizuālie līdzekļi un lidlauka elektrosistēmas

Lidlauka ekspluatants ievieš procedūras, ar ko nodrošina, lai lidlauka vizuālie līdzekļi un elektrosistēmas darbotos, kā paredzēts.

ADR.OPS.B.070 Lidlauka darbu drošība

- a) Lidlauka ekspluatants izveido un īsteno procedūras, lai nepieļautu, ka:
 - 1) lidlauka darbi ietekmē gaisa kuģu drošību;
 - 2) lidlauka operatīvās darbības ietekmē lidlauka darbu drošību.

ADR.OPS.B.075 Lidlauku aizsardzība

- a) Lidlauka ekspluatants lidlaukā un tā apkārtnē uzrauga:
 - 1) šķēršļu ierobežošanas un aizsardzības virsmas, kas izveidotas saskaņā ar sertificēšanas pamatu, un pārējās lidlauka virsmas un zonas, lai atbilstīgi pilnvarām veiktu attiecīgas darbības, ar ko mazināt riskus, kas saistīti ar sadursmi ar šīm virsmām un zonām;
 - 2) šķēršļu marķējumu un apgaismojumu, lai varētu rīkoties atbilstīgi vajadzībai un pilnvarām;
 - 3) ar cilvēku darbībām un zemes izmantojumu saistītus apdraudējumus, lai varētu rīkoties atbilstīgi vajadzībai un pilnvarām.
- b) Lidlauka ekspluatants ievieš riska mazināšanas procedūras attiecībā uz šķēršļiem, apbūvi un citām darbībām uzraudzības zonās, kas varētu ietekmēt to gaisa kuģu eksploatācijas drošību, kuri ielido lidlaukā vai izlido no tā.

ADR.OPS.B.080 Transportlīdzekļu un citu kustīgu objektu marķējums un apgaismojums

Lidlauka ekspluatants gādā, lai transportlīdzekļi un citi kustīgi objekti, izņemot gaisa kuģus, kas atrodas lidlauka kustības zonā, būtu marķēti un lai transportlīdzekļi būtu izgaismoti nakts vai sliktas redzamības apstākļos. Šo prasību var nepiemērot gaisa kuģa apkalpošanas aprīkojumam un transportlīdzekļiem, ko lieto tikai peronā.

ADR.OPS.B.090 Lidlauka izmantošana gaisa kuģu ar augstāku burta kodu vajadzībām

a) Izņemot gaisa kuģu avārijas situācijas, lidlauka ekspluatants drīkst atļaut lidlauku vai tā daļas izmantot gaisa kuģiem ar augstāku burta kodu, nekā noteikts sertifikāta noteikumos par lidlauka konstrukciju tad, ja ir saņemts kompetentās iestādes iepriekšējs apstiprinājums.

b) Ja ir pierādīta atbilstība a) punktam, piemēro ADR.OR.B.040. pantu.

C APAKŠDAĻA – LIDLAUKA TEHNISKĀ APKOPE (ADR.OPS.C)

ADR.OPS.C.005 Vispārīgi

Lidlauka ekspluatants izveido un īsteno tehniskās apkopes programmu, vajadzības gadījumā arī profilaktiskās tehniskās apkopes programmu, lai lidlauka iekārtu atbilstību uzturētu saskaņā ar pamatprasībām Regulas (EK) Nr. 216/2008 Va pielikumā.

ADR.OPS.C.010 Segumi, citas zemes virsmas un drenāža

- a) Lidlauka ekspluatants pārbauda visu kustības zonu virsmas, piemēram, segumus (skrejceļu, manevrēšanas ceļu un peronu), apkārtnes virsmas un drenāžu, lai, īstenojot lidlauka profilaktiskās un koriģējošās tehniskās apkopes programmu, regulāri novērtētu to stāvokli.
- b) Lidlauka ekspluatants:
 - 1) veic visu kustības zonu virsmu tehnisko apkopi, lai novērstu un novāktu liekus objektus/būvgružus, kas varētu apdraudēt gaisa kuģi vai nelabvēlīgi ietekmēt tā sistēmu darbību;
 - 2) veic skrejceļu, manevrēšanas ceļu un peronu tehnisko apkopi, lai novērstu kaitīgu defektu veidošanos;
 - 3) veic koriģējošo tehnisko apkopi, ja visa skrejceļa vai tā daļas berzes rādītāji uz tīras virsmas ir mazāki par minimālo berzes līmeni. Šos mērījumus veic pietiekami bieži, lai varētu noteikt skrejceļa virsmas berzes rādītāju tendences.

ADR.OPS.C.015 Vizuālie līdzekļi un elektrosistēmas

Lidlauka ekspluatants izveido un īsteno vizuālo līdzekļu un elektrosistēmu koriģējošās un profilaktiskās tehniskās apkopes sistēmu, lai nodrošinātu apgaismojuma un marķēšanas sistēmas pieejamību, uzticamību un atbilstību.